RADNIČNÍ ZPRAVODAJ

číslo 7, 8 | červenec, srpen 2021

2 O čem se mluví... o letišti v době zklidnění po covidové epidemii s jeho ředitelem Ivanem Čechem

3 Pomozme Moravské Nové Vsi

3 Ulicí 17. listopadu bezpečněji

4 Hradecko-pardubická aglomerace vyhodnotila poslední výzvy

18 V létě na skvělé akce z rodiny Pardubických tahounů

Pardubice

O čem se mluví...

... o letišti v době zklidnění po covidové epidemii s jeho ředitelem Ivanem Čechem

Pardubické letiště s ústupem epidemie zaznamenává opětovný zájem o cestování, aktuálně především o letní destinace. I tak pro něj zůstává letošní sezona náročná. Kromě oživení letů do oblíbených destinací se jeho nový ředitel Ivan Čech hodlá zaměřit na rozvoj nákladní dopravy pro celý východočeský region.

Pardubické letiště znáte mnoho let, když jste pracoval na Úřadu pro civilní letectví, respektive jste velel vojenské části letiště. Na nejvyšší post společnosti EBA jste nastoupil před půl rokem. Jak toto období hodnotíte?

Výhodou samozřejmě bylo, že jsem nepřišel do mně neznámého prostředí. Letiště Pardubice patří do páteřní sítě mezinárodních letišť České republiky a připojuje se k dalším v Praze, Brně, Ostravě a Karlových Varech. Vzhledem ke svému mnohaletému působení v letectví a především v Pardubicích jej znám snad celkem dobře. Nastoupil jsem ale do covidového období a na tuhle situaci se zkrátka připravit nedá. Letošní sezonu považuji vlastně za „nultou" a stále vůbec nelze odhadnout, jak se bude vyvíjet, byť máme k dispozici údaje o letech i zájmu cestujících. Nicméně troufám si tvrdit, že až se svět dostane do normálu, náš terminál s přehledem pojme 180 tisíc cestujících. Kapacitně na to máme. Musíme ale změnit naši strategii, která je primárně zaměřena na přepravu cestujících v rámci charterových a pravidelných letů, a doplnit ji o nákladní dopravu. Aktuální situace totiž v plné nahotě ukázala, jak velký výpadek pro hospodaření letiště je jeho víceméně jednostranné zaměření na přepravu osob.

Budete se tedy orientovat na rozvoj nákladní dopravy?

Jednoznačně. Letiště se musí zaměřit také na obchodní dopravu v segmentu leteckého nákladu. Rozhodně nelze opomenout také všeobecné letectví, tedy malá letadla pro privátní lety především v kategorii heavy jet. To samozřejmě není o tom, že si takhle hezky vzpomenu – a stane se. Je potřeba aktivně shánět firmy a nabízet jim možnosti importu a exportu. V červnu se u nás na letišti uskutečnilo setkání významných exportérů a importérů z Pardubického a Královéhradeckého kraje a také logistických firem a já pevně doufám, že to byl první krok k navázání obchodních vazeb, který přinese užitek firmám i letišti daleko za hranicemi našeho regionu. Spádovost pardubického letiště je od Libereckého kraje po Havlíčkův Brod, od Svitav po Prahu.

K tomu je nutné dodat, že ve své podstatě mohou na naše letiště všechny typy letadel – kromě úzkotrupých máme povolení i na přistání a odlety letadel širokotrupých. Mohou jimi být Jumba, Iljušiny i Antonovy. Nutno zmínit i to, že samotné hlavní letiště Praha se stane opět natolik vytížené, že by se nám mohlo podařit představit Pardubice v oblasti letecké nákladní dopravy jako vhodnou alternativu právě pro Prahu, aniž bychom byli či chtěli být konkurencí tomuto letišti. Prahu samozřejmě vnímáme jako hlavní vstupní i výstupní bod naší země, letové objemy má obrovské – a my můžeme nabídnout úlevu.

V čem je výhoda menšího letiště?

V případě přepravy cestujících jednoznačně v rychlosti odbavení - snažíme se cestujícím všechno zjednodušovat. A je to v našich silách, což je velká výhoda. Dovolenkáři přijedou k nám, nanejvýš do hodiny a půl jsou odbaveni a za dvě hodiny vybalují kufry v kýžené destinaci. V oblasti importu a exportu nabízíme v podstat totéž. Rychlost a individuální přístup je to, nač sázíme.

Je zájem cestovních kanceláří rozšiřovat nabídku destinací s odletem z Pardubic?

Zájem je, ale aktuálně, tedy v době, kdy se po covidu sotva rozkoukáváme, jsme s příslibem dalších destinací ještě opatrní. Což ale neznamená, že o dalších místech nejednáme. Pro sezonu 2022 připravujeme s leteckými dopravci a cestovními kancelářemi nové pravidelné a charterové destinace, naším cílem je obnovení letů do Ruska a Černé Hory, rozšířit destinace v Bulharsku a Řecku, a chceme se zaměřit také na teplé destinace v zimním letovém řádu. Jsem rád, že se nám podařilo udržet naše lety do Bulharska, pravidelně létáme na dvě místa na Ukrajině. Lety do Španělska jsme dokonce posílili, Alicante je pro cestující opravdu velmi atraktivní lokalitou.

Letiště se aktuálně pochlubilo zajímavou novinkou. Můžete ji představit?

Pro bezpečí cestujících na letišti jsme již v loňském roce zavedli řadu ochranných opatření proti šíření viru. Máme zde vlastní testovací centrum na covid, které je přímo v letištní hale terminálu Jana Kašpara. Protože opravdu chceme, aby jejich pobyt na letišti byl příjemný, prochází nyní pasažéři zónou Clean Air Point. Jedná se o nový unikátní způsob čištění vzduchu v interiérech, založený na fotokatalyckém efektu. Technologie v několika minutách pročistí kubíky a kubíky vzduchu, přičemž požírá veškeré obsažené viry a bakterie.

Co byste si teď z pozice šéfa letiště přál nejvíc?

Chtěl bych, aby se naše letiště co nejdříve oklepalo z uplynulé a zřejmě i z letošní nejisté sezony. Těžko se plánovalo, ale jsem rád, že jsme dokázali vždy velmi pružně zareagovat na vývoj epidemie, ať už možností testování a čističkou vzduchu, či otevřením letištní brány v okamžiku, kdy nám to bylo umožněno. Nebylo jednoduché udržet pravidelné linky a charterové lety. V tomto nejistém období jsou bohužel sázkou do loterie, závisející na covidové situaci v jednotlivých destinacích. Pardubické letiště má z hlediska své lokace ohromný potenciál pro další rozvoj a já doufám, že si k nám najde cestu stále více cestujících, objeví se nové pravidelné a charterové linky a zvýší se přeprava nákladu.

Radniční zpravodaj periodický tisk územního samosprávného celku Statutárního města Pardubice se sídlem úřadu Magistrát města, Pernštýnské nám. 1, 530 21 Pardubice, IČO 274046, a VLTAVA LABE MEDIA a.s., region východní Čechy, Kladská 17, 500 03 Hradec Králové, IČ 01440578. Evidenční číslo MK ČR E 11512.

Redakce: Nataša Hradní, Iveta Koubková, Alexandra Tušlová. Fotografie: Tomáš Kubelka, Iveta Koubková, archivy autorů článků. Adresa: Radniční zpravodaj, Magistrát města Pardubic, Pernštýnské náměstí 1, 530 21 Pardubice. Elektronická adresa: alexandra.tuslova@mmp.cz, tel. 466 859 407. Internet: www.pardubice.eu.

V Pardubicích 28. června 2021. Výtisk doručila Česká distribuční a.s. Redakce si vyhrazuje právo redigovat jednotlivé příspěvky, resp. vybírat z obdržených materiálů. Otiskovány nebudou anonymní příspěvky ani texty obsahující urážlivé, vulgární, rasistické nebo jinak hanlivé výrazy. Texty v Diskuzním fóru obsahují osobní názory a postoje jejich autorů. Uzávěrka RZ 9 /2021: 20. srpna 2021.

POMOZME MORAVSKÉ NOVÉ VSI

Pardubice se spolu s dalšími městy zapojily do pomoci bouřemi a tornádem postižené jižní Moravě.

Ještě v pátek město zahájilo veřejnou sbírku, jejíž výtěžek je určen přímo jedné z nejpostiženějších obcí, Moravské Nové Vsi. Podnikatelské subjekty i jednotlivci mohou zasílat finanční pomoc na sbírkový účet u Komerční banky – č. účtu: **123-3116330267/0100** | IBAN: **CZ24 0100 0001 2331 1633 0267**

„Po dohodě se Svazem měst a obcí ČR budou Pardubice směřovat svou pomoc prioritně do Moravské Nové Vsi, která je jednou z nejhůře postižených oblastí. S kolegy z rady jsme se dohodli na tom, že každý člen rady vloží na účet 10 000 korun z vlastního rozpočtu a že zastupitelstvo města požádáme o schválení finanční pomoci ve výši půl milionu korun. Věřím, že pomohou i naši spoluobčané," řekl po jednání rady primátor Pardubic Martin Charvát.

Ten hovořil se starostou Moravské Nové Vsi Markem Košutem a dohodl s ním další postup pomoci. Na sbírkový účet, který město Pardubice pro pomoc Moravské Nové Vsi zřídilo, přišlo jen během prvního víkendu (do tisku zpravodaje) téměř čtvrt milionu korun a sbírka dál pokračuje. Do postižených oblastí mimo to zamířili bezprostředně po běsnění živlů z Pardubic s pomocí i jednotlivci.

Městys Moravská Nová Ves se zhruba 2600 obyvateli je jednou z největších obcí Moravského Slovácka. Nachází se v národopisné oblasti zvané Podluží, mezi městy Břeclav a Hodonín, v nejjižnějším cípu Moravy, u hranic se Slovenskem a Rakouskem. Je jednou z nejvíce postižených obcí jižní Moravy, kterým bouře 24. června způsobila mnohamilionové škody a vyžádala si nejméně šest lidských životů.

Pomůžeme společně, děkujeme!

Ulicí 17. listopadu bezpečněji

Bezpečné přechody pro chodce, lepší průběh vyjíždění vozidel ze zastávek MHD, komfortní a bezpečný průjezd cyklistů a plynulejší doprava, to vše by mohla přinést plánovaná opatření na ulici 17. listopadu. Počátkem června je projednala a schválila komise pro dopravu a nyní směřují do městského zastupitelstva.

„Na nebezpečná místa na ulici 17. listopadu upozornila policie. Dílčí řešení následně zpracovala Správa a údržba silnic Pardubického kraje, která ulici spravuje. Jejich řešení jsme nicméně nepovažovali za optimální a připravili jsme vlastní návrh, jenž přináší výhody všem uživatelům ulice," uvedl náměstek primátora pro dopravu Petr Kvaš.

Dnes je ulice nebezpečná – parametry přechodů pro chodce neodpovídají současným technickým normám, řidiči a chodci na přechodech na sebe vzájemně nevidí. U zdejší Základní školy Štefánikova a ZUŠ Havlíčkova je problematické zejména přecházení dětí, které nejsou za parkujícími auty vidět. Rozhledové poměry nejsou dostatečné ani v prostoru křižovatek, ani u výjezdů z přilehlých domů. Řidičům dopravního podniku pak komplikují nesprávně parkující vozidla výjezd ze zastávek.

Tristní je i situace lidí pohybujících se ulicí 17. listopadu na kole. „Tato ulice je přes svou nebezpečnost významným propojením pro cyklisty, denně zde projede průměrně 1 200 lidí na kole. Cyklisté se zde pohybují ve dveřní zóně parkujících automobilů. Dveře aut se mohou kdykoliv otevřít, pokud řidič cyklistu přehlédne, a následuje pád rovnou pod kola vozidel, protože auta zde cyklisty obvykle předjíždějí s minimálním odstupem. Z pohledu bezpečnosti je to asi nejhorší ulice v Pardubicích," upozorňuje pardubický zastupitel a bývalý městský cyklokoordinátor Vojtěch Jirsa.

Návrh počítá se zřízením ochranných ostrůvků pro chodce. Při přecházení tak bude chodec dávat pozor pouze na vozidla jedoucí z jednoho směru jízdy. Možnost přecházení „nadvakrát" ocení hlavně děti a starší lidé, pro které může být překonání ulice problém. Součástí návrhu jsou rovněž vyhrazené pruhy pro cyklisty. „Díky pruhům bude možné cyklisty předjíždět, čímž se výrazně zvýší plynulost dopravy. Zejména řidiči MHD musí obvykle přizpůsobit svou rychlost tempu cyklisty. Při stávajících šířkách jízdních pruhů a větším provozu zkrátka není možné předjet cyklisty bezpečně. Jsem rád, že schválené úpravy tohle změní," dodává Vojtěch Jirsa.

Navržená opatření se ale neobejdou bez významného snížení možnosti parkování v obou směrech. „Ulici je nutné upravit tak, aby vyhovovala zákonným podmínkám vyplývajícím z české technické normy pro zajištění rozhledu v křižovatkách, na přechodech a u výjezdů z domů. Na 17. listopadu tak bude velmi zredukovaná možnost podélného parkování ve směru od Chrudimi i ve směru z centra města," uvedl náměstek Petr Kvaš. „Přínosy návrhu ve formě zvýšení bezpečnosti a plynulosti dopravy pro všechny účastníky provozu významně převyšují tuto jedinou nevýhodu," dodal Kvaš.

Projektová dokumentace je aktuálně před dokončením. V případě, že návrh komise schválí městské zastupitelstvo, bude město hledat v rozpočtu peníze na realizaci úprav.

Hradecko-pardubická aglomerace vyhodnotila poslední výzvy

Programové období 2014+ pomalu dobíhá do svého konce. Řídicí výbor ITI projednal poslední projekty z oblasti dopravy a tím pomyslně ukončil první sedmiletku Hradecko-pardubické aglomerace. Na další prostředky si žadatelé budou muset počkat nejméně do druhé poloviny roku 2022, kdy by mohly být vypsány první aglomerační výzvy pro nové programové období.

Řídicí výbor ITI se po bezmála roce online jednání sešel osobně, tentokrát v Hradci Králové. Jeho členové tak mohli pomyslně ukončit programové období 2014+ a projednat poslední projekty, jejichž žadatelé usilovali o zbytek prostředků z alokace ITI Hradecko-pardubické aglomerace. Tematika byla tentokrát ryze dopravní. „Čerpání jsme završili schválením projektových záměrů zaměřených na aktivity terminály, bezpečnost dopravy a cyklodopravu, které získají dotační podporu z alokace u Integrovaného regionálního operačního programu," upřesnil primátor Pardubic a předseda Řídicího výboru ITI Martin Charvát.

Na program jednání se znovu dostal projekt na výstavbu terminálu B s dotační podporou více než 94 milionů korun, který vznikne v těsném zázemí hlavního nádraží v Pardubicích. Ten byl na předchozím jednání z důvodu chybějících stavebních povolení vrácen žadateli k dopracování. „Jsme rádi, že se nám ve stanoveném termínu podařilo požadované přílohy doplnit a můžeme připravit plnou žádost o dotaci. Pokud se nám podaří vysoutěžit projekt podle plánu, rádi bychom s jeho fyzickou realizací začali v příštím roce," doplnil Charvát.

Nově byly předloženy také dva projektové záměry města Hradce Králové. „S pomocí evropské dotace dosahující bezmála 34 milionů korun chceme modernizovat přestupní uzel U Fortny, a to včetně související křižovatky, která je místem častých dopravních nehod a jednoznačně si zaslouží nové řešení," uvedl primátor Hradce Králové Alexandr Hrabálek. Poslední finanční prostředky směřovaly k dobudování dalších částí stezky Mechu a Perníku, která v budoucnu propojí obě krajská města. Předloženy byly celkem tři projekty, úsek z Vysoké nad Labem do Opatovic nad Labem však musel ŘV ITI vrátit k dopracování, a to z důvodu chybějící projektové dokumentace. „Vzniknout by měly celkem tři úseky v celkové délce bezmála čtyři kilometry. I když na sebe přímo nenavazují, považujeme za úspěch, že se podařilo vyřešit problematické majetkové vztahy a projekty připravit. Věříme, že ve stanoveném termínu odstraníme i poslední nedostatek a v nejbližších měsících získáme potřebná povolení pro zahájení stavby. Zároveň intenzivně pracujeme i na dalších úsecích, které bychom rádi realizovali v novém programovém období," dodal manažer cyklostezky Tomáš Jeřábek.

V následujících měsících Hradecko-pardubickou aglomeraci čeká hned několik úkolů. Kromě úspěšného dokončení procesu získání dotace a následné realizace již dotačně podpořených projektů je to zejména příprava na programové období 2021+. „Aktuálně velmi intenzivně komunikujeme se všemi žadateli, kteří představili své projektové záměry na jednání tematických pracovních skupin. Ti nyní své projekty zadávají do Monitorovacího systému ITI, na jejich základě vzniknou tzv. integrovaná řešení a následně budou vybírány strategické projekty, které získají rezervaci dotačních prostředků v rámci ITI Hradecko-pardubické aglomerace. O konkrétní výši alokace zatím rozhodnuto není, o této otázce jednáme se všemi dotčenými řídicími orgány. Všechny žadatele však vyzýváme, aby na svých projektech intenzivně pracovali, co nejdříve je konzultovali nejen s námi, ale zejména se zástupci řídicích orgánů a maximálně své požadavky zreálňovali," uzavřel manažer ITI Filip Hoffman.

Nositel ITI předpokládá, že Strategie území Hradecko-pardubické aglomerace by měla být dokončena do konce tohoto kalendářního roku. První aglomerační výzvy by po schválení nezbytné evropské a národní legislativy mohly následovat ve druhé polovině roku 2022.

Kaleidoskop červnových událostí

Snídaní pro cyklisty v rámci Týdne pro klima jsme v polovině června poděkovali stovkám kolařů za to, že jezdí po Pardubicích ekologicky.

Nové workoutové hřiště je k dispozici sportovcům v parku Na Špici. Hřiště o plošném rozměru 100 m^2 bude sloužit veřejnosti od dětí po dospělé, vyžití najdou také lidé s handicapem.

Tradiční pardubická akce v tradičním termínu na netradičním místě – Pernštýnská noc se letos kvůli protiepidemickým opatřením nekonala na Pernštýnském náměstí, ale pouze na nádvořích zámku pro omezený počet návštěvníků, kteří si na dvou pódiích společně s účinkujícími užívali tanec i muziku v podání vybraných českých folklorních souborů.

Na devíti místech ve městě bylo v červnu možné tvořit a vzdělávat se v rámci jarních městských slavností. Zrcadlo umění mělo letos podtitul New Renesance.

Pietní akt k uctění památky ležáckých obětí heydrichiády se konal u Larischovy vily, další pak v Lesoparku Jiřího Potůčka, kde se uskutečnil vzpomínkový akt připomínající hrdinství výsadku Silver A.

V nemocnici dojde k významnému omezení parkovacích míst

Přípravné stavební práce pro novou budovu centrálního urgentního příjmu v Pardubické nemocnici (viz vizualizace) jsou v plném proudu. Aktuálně se provádějí přeložky kabeláží, medicinálních plynů a kanalizace. V areálu se postupně uzavírají komunikace i parkovací plochy. V návaznosti na postup stavby se změní i průjezdnost nemocnicí, některé komunikace se zjednosměrní, jiné pro veřejnost úplně uzavřou.

Pokračující stavební práce vedou k dlouhodobým změnám v organizaci provozu v areálu Pardubické nemocnice. Vzhledem k záboru stavební plochy dochází k úpravám značení, zjednosměrnění některých komunikací a k úplné uzavírce těch, které jsou v blízkosti stavební jámy a které budou využívat pouze vozidla nemocnice, zdravotní dopravní služby nebo zdravotnické záchranné služby a stavby.

Na pacienty, jejich doprovod a klienty nemocnice pak bude mít výrazný dopad zejména výrazné omezení počtu parkovacích míst, a to hned od úterý 22. června, kdy v důsledku rozšiřování záboru stavební plochy dochází k úplnému uzavření štěrkového parkoviště, které bylo dočasně vybudováno v místě zbourané budovy č. 1.

Víme, že situace již není a ani v následujících měsících nebude komfortní. Abychom minimalizovali případné potíže, prosíme veřejnost, aby po dobu stavby zvážila nutnost parkování v areálu nemocnice, a pokud je to v možnostech občanů, aby případně zvolili jinou variantu dopravy. Za způsobené komplikace se omlouváme.

V souvislosti s výstavbou pardubického CUP již byla přestěhována pracoviště sídlící v budově č. 15. Informace, pokladna a podatelna a spolu s nimi také měnička a automat na regulační poplatky jsou přesunuty do nových prostor v přízemí budovy č. 13 naproti hlavní vrátnici.

Vstup do budovy neurologie je po dobu stavby umožněn z ulice Bokova z vnější strany areálu a je označen směrovými šipkami.

V nové budově centrálního urgentního příjmu se budou nacházet obory jako chirurgie, cévní nebo dětská chirurgie, traumatologie, ortopedie nebo třeba kardiologie či neurochirurgie, ale také operační sály a lůžka ARO. V přízemí osmipatrové budovy nebude chybět tzv. emergency, tedy akutní příjem rozdělený na vysokoprahovou a nízkoprahovou část, vyšetřovny a ambulance, na střeše budovy pak heliport.

Pavilon urgentního příjmu má v Pardubické nemocnici stát na konci roku 2023.

Kateřina Semrádová, mluvčí NPK

Východočeské divadlo na Kunětické hoře i v červenci a srpnu

Východočeské divadlo chce svým divákům vynahradit předlouhé uzavření divadelních domů způsobené koronavirovou pandemií, a proto uvede řadu plenérových představení na Kunětické hoře i o prázdninách. První polovina července a konec srpna bude v magickém prostoru pod středověkým hradem patřit novince v repertoáru, legendární muzikálové komedii Noc na Karlštejně. Divadelní evergreen o tom, že láska je silnější než příkaz krále, se na Kunětickou horu navrátil po dvaceti letech, řada diváků si jistě ještě vzpomíná na zdejší verzi s Radoslavem Brzobohatým v roli Karla IV., která tehdy lámala rekordy v návštěvnosti. Na její úspěch se nyní pokouší navázat nové zpracování slavného muzikálu, tentokrát s Petrem Štěpánkem coby Otcem vlasti a Martinou Sikorovou jako jeho ženou Eliškou. Inscenaci nastudoval kmenový režisér divadla Petr Novotný. Libreto pro divadelní verzi muzikálu podle stejnojmenného filmu Zdeňka Podskalského napsal režisérův syn Zdeněk Podskalský mladší. V polovině srpna nabídne soubor na Kunětické hoře reprízy výpravné pohádky pro celou rodinu podle kultovního českého filmu Tři veteráni, kterou rovněž inscenoval režisér Petr Novotný, jenž titulní role svěřil Tomáši Lněničkovi, Martinu Mejzlíkovi a Alexandru Postlerovi. Zábavný příběh tří vysloužilých vojáků, kteří se zapletou do světa kouzel a jejich povahy a pocit moci je svedou proti sobě, vznikl na motivy pohádky z knihy Fimfárum Jana Wericha. Na filmové plátno ho přenesl režisér Oldřich Lipský, jenž napsal scénář spolu se Zdeňkem Svěrákem. Nesmrtelnou hudbu složil Jaroslav Uhlíř.

Termíny představení jsou uveřejněny na webových stránkách divadla www.vcd.cz, kde je možné i vstupenky online zakoupit. Během prázdninového uzavření předprodeje vstupenek za divadlem jsou vstupenky v prodeji v Turistickém informačním centru pod Zelenou bránou.

Radek Smetana, PR manažer VČD

Separovaný odpad se bude svážet častěji

Město Pardubice, v součinnosti se svozovou firmou Služby města Pardubic, reagovalo na zvýšené množství separovatelných složek komunálních odpadů a přistupuje ke zvýšení četnosti pravidelných svozů. Ve druhém pololetí letošního roku budou služby v lokalitách, kde jsou obyvatelé ve třídění odpadu nejaktivnější, častěji vyvážet kontejnery na papír, plasty a sklo. Město tak usiluje o to, aby tříděný odpad, který obyvatelé odkládají i v okolí plných popelnic, neznečišťoval a nehyzdil ulice.

„Chceme-li po lidech, aby třídili odpad a šetřili tak životní prostředí, musíme k tomu vytvořit co nejlepší podmínky. Množství odkládaného tříděného odpadu stoupá, důvodem jsou zejména nákupy přes e-shopy. Na mnoha stanovištích se nám pak před termínem svozu vrší tyto složky odpadu v okolí přeplněných kontejnerů nebo jej lidé odloží do popelnic na odpad komunální. Služby města proto budou od července svážet papír, plasty a sklo z lokalit, v nichž bývají kontejnery přeplněny, častěji. Četnost výsypů tak v rámci města stoupne o téměř 20 procent," řekl náměstek primátora zodpovědný za životní prostředí Jan Nadrchal a připustil, že opatření bude mít dopad do městského rozpočtu. „Za druhé pololetí roku 2021 nám náklady na svoz separovaného odpadu stoupnou o zhruba 1,2 milionu korun. Na druhé straně tak zvýšíme standard odpadového hospodářství a vytřídíme více odpadu, který může být recyklován a neskončí na skládce," dodal náměstek.

Na stanovištích v následujících měsících přibude ke stávajícím 1 545 kontejnerům na třídění zmíněných komodit vzhledem k nedostatečným prostorovým možnostem pouze 15 nových kontejnerů. Podstatně se však zvýší četnost jejich vyprazdňování. Zatímco v současné době zajišťují pracovníci Služeb města měsíčně 7 968 svozů, od července jich bude o téměř 1,5 tisíce více. Například plasty a papír, které jsou v Pardubicích nejtříděnější komoditou, se budou ve většině lokalit vyvážet třikrát týdně místo dosavadních dvou svozů týdně. U skla dojde ke zkrácení doby mezi svozy ze tří na dva týdny.

Pardubice mají Strategii školství pro život 21. století

Město dlouhodobě usiluje o to, aby školství na území Pardubic bylo co nejkvalitnější a nejmodernější. Aby toho dosáhlo, musí znát nejen současný stav školských zařízení, ale mít také jasně stanovené plány do budoucna. A přesně tyto body jsou mimo jiné obsahem nové Strategie školství Pardubic 2030, která má spolu s právě spuštěným webem Pardubické školství pomoci radnici oblast vzdělávání nadále co nejefektivněji rozvíjet.

Nový dokument je tvořen souborem cílů, kterých chce město v následujících deseti letech dosáhnout s tím, že pro každý rok bude podle aktuální situace a možností městského rozpočtu vytvořen konkrétní akční plán se stanovenými úkoly a odpovědností. Hlavním důvodem, proč Strategie školství Pardubic 2030 vůbec vznikla, byla příprava plánu opatření, kterými bude město schopno včas reagovat na dlouhodobé trendy v oblasti školství a demografický vývoj, výstavbu nových bytů a pohyb pracovních sil, zejména co se týče zajištění dostatečných a kvalitních kapacit škol. „Náš závazek je zajistit místo pro každé pardubické dítě v mateřské a základní škole, zvýšit spokojenost dětí, žáků i rodičů a podpořit pracovní klima a motivaci zaměstnanců. Abychom tuto vizi naplnili jako garant funkčnosti systému, musíme investovat do rozvoje kompetencí a motivace pedagogů a individuálního přístupu k dětem a žákům. V současné době máme zmapovaný stav jednotlivých škol a školských zařízení, díky čemuž jsme získali jasný jízdní řád nutných rekonstrukcí a potřebných investic nejen do kapacit škol, ale i odborných učeben, stravovacích provozů a sportovišť. Strategie školství je navíc živý strategický dokument, nikoliv nějaký „šuplíkový" projekt, takže jej bude samozřejmě možné dle vývoje situace aktualizovat, a to zejména na základě potřeb škol a jejich žáků," informuje o důvodech vytvoření nové školské strategie náměstek primátora Jakub Rychtecký, do jehož gesce školství spadá. „V rámci letošního akčního plánu je naší prioritou dokončení výstavby nové ZŠ Montessori, přípravy navyšování kapacit mateřských škol díky rozšíření počtu míst mateřinky v ulici Teplého a vzniknout by měla také školka v ulici Gorkého," popisuje nadcházející investice náměstek Rychtecký.

Pardubické školství v současné době zahrnuje více jak 19 tisíc dětí, které navštěvují mateřské a základní školy, domovy dětí a mládeže či další školská zařízení a kterým by město rádo nabídlo co nejlepší zázemí pro výuku. „Město bude moci díky tomuto dokumentu lépe předvídat a upravovat prostředí takovým způsobem, aby pro žáky bylo inspirativní a motivující. Zároveň zapojíme další zájmové skupiny, které nám svými názory a podněty mohou pomoci vytvářet ještě funkčnější vzdělávací systém. Zastupitelstvem čerstvě schválená Strategie školství je přitom v historii města první takto rozsáhlou koncepcí, již bude mít nyní pardubický vzdělávací systém k dispozici," podotýká vedoucí odboru školství, kultury a sportu pardubické magistrátu Ivana Liedermanová.

Cílem města samozřejmě je mít jasné plány do budoucna a mít přehled o tom, na jaké investice je třeba se v příštích letech zaměřit a jaké dílčí oblasti ve školství efektivněji rozvíjet. Stejně tak si však radnice uvědomuje i nutnost kvalitní prezentace pardubického školství, do které by ráda zapojila všechny aktéry z oblasti vzdělávání. „Přemýšleli jsme, jak naše školství maximálně zviditelnit, dostat je na ucelené místo a učinit jej transparentnější a přístupnější nejen samotným aktérům. Proto jsme se spolu s vytvořením nové strategie rozhodli spustit tematický web https://pardubickeskolstvi.cz/, jehož prostřednictvím otevíráme oblast školství široké veřejnosti. Zobrazeny jsou zde nejen informace o jednotlivých školských zařízeních, která jsou zároveň spolutvůrci obsahu, součástí je také fotogalerie, podrobnosti o chystaných akcích či projektech a jejich významu a samozřejmě zde nesmí chybět momentálně ten nejpodstatnější bod, tedy zápisy do škol. Věřím, že se nám touto cestou navíc podaří zefektivnit komunikaci s rodiči a ukázat veřejnosti, jak moderní a kvalitní vzdělávací systém v Pardubicích máme," uvádí náměstek Rychtecký.

Strategie vznikala od června roku 2019 a proces jejího zpracování a zhotovení webu pro město zajistila firma AQE advisors, a.s., která se specializuje na strategické plánování pro veřejnou správu. „V rámci zpracování jsme zvolili netradiční přístup, zejména v analytické části. Parametry a rámec analýz jsme si s ohledem na relevantnost potřeb identifikovali společně s městem na pracovních skupinách a následně byly dílčí výstupy ověřovány výzkumem či expertní prací. Při přípravě Strategie jsme postupovali participativním způsobem. Navržené cíle vycházejí z intenzivního výzkumu mezi více jak 9 tisíci respondenty. Kromě ředitelů, pedagogických i nepedagogických pracovníků byli zapojeni i žáci a jejich rodiče," informuje o procesu vzniku Strategie školství Jan Havránek, odborný garant AQE advisors.

Strategie, její cíle, projekty, aktuality, představení škol a školských zařízení jsou k dispozici na odkazu https://www.pardubickeskolstvi.cz/.

Divadlo 29 v létě objevuje pardubické DVORKY

Téměř celý prázdninový program Divadla 29 se bude odehrávat ve venkovních prostorách, zejména pak na nově upravené zahrádce Klubu 29 a na poetickém dvoře domu č.p. 140 na Bělobranském náměstí. V rámci letního projektu DVORKY vás čekají koncerty, autorská čtení, filmové projekce i představení pro nejmenší diváky. DVORKY se otevřou ve středu 7. 7. autorským čtením z nového románu spisovatelky a hudebnice Hany Ludiakové a koncertem dívčí jazz-folkové party Avokaduo. Podobný průběh bude mít i večer 15. 7., v rámci kterého se představí literáti z uskupení Vítrholc a se svými písněmi z lesů a opuštěných kostelů vystoupí originální a oceňovaný písničkař, který si říká Člověk krve. Ve středu 21. 7. se pak můžete těšit na dvojkoncert power-jazzové kapely E Converso a mladého tria Jungle Debris.

Venkovní projekce nových dokumentů zahájíme 14. 7. časosběrným filmem Heleny Třeštíkové Anny zachycujícím 16 let životního příběhu svérázné ženy, která vždycky vidí raději nebe nežli dno. 28. června pak promítneme snímek Postiženi muzikou. Ten nás zavede velmi blízko ke členům The Tap Tap, skupiny z Jedličkova ústavu složené ze studentů s postižením.

Naše nová dramaturgická řada nedělních představení pro dětské diváky a jejich rodiče bude v červenci pokračovat květinovým muzikálem Království s Annou Duchaňovou a Michalem Němcem z kapely Jablkoň (11. 7.) a loutkovou inscenací Studia DAMÚZA nazvanou Řeka (25. 7.).

V září bude město dražit bytové i nebytové prostory

V září bude město dražit nebytové prostory a dvě bytové jednotky. Dražit se budou nemovitosti v majetku města, konkrétně nebytové prostory v ul. Sladkovského č.p. 1566, které byly v minulosti užívány jako prodejna železářství U Kutila, nebytová jednotka na nábřeží Závodu míru v č.p. 1822 a nebytové prostory v č.p. 1313-1314 v ulici Wintrova II. Dále pak půjdou do dražby dvě bytové jednotky o velikosti 3+1 v části města Polabiny I a Polabiny II. Dražby se uskuteční v září 2021. Bližší informace budou zveřejněny měsíc předem na úřední desce magistrátu nebo na webových stránkách města www.pardubice.eu v sekci Důležité informace.

Setkání školních časopisů

Vydáváte školní časopis a jste z území ORP (obec s rozšířenou působností) Pardubice? Tak si do svých diářů nezapomeňte zapsat termín 29. 9. 2021. Poskytneme vám nové informace, prozradíme vám, jak můžete se svým časopisem soutěžit, a vytvoříme vám prostor pro výměnu zkušeností. V rámci projektu MAP rozvoje vzdělávání v ORP Pardubice II se bude konat 29. 9. setkání žáků a pedagogů, kteří školní časopisy tvoří nebo o jejich tvorbě uvažují. „Vydávat školní časopis vyžaduje spoustu práce, ta se však promění v plno nezapomenutelných zážitků a vzpomínek, při kterých dochází k sebezdokonalování svých dovedností zábavnou formou. Pomocí této události bychom rádi tvorbu školních časopisů podpořili a dopomohli redakcím školních časopisů získat nové informace prostřednictvím šikovného lektora a sdílením zkušeností mezi školami," řekla manažerka projektu Petra Luňáková. „Na setkání budou také přítomni organizátoři soutěže školních časopisů Altus, z.s. a námi osvědčený lektor, který v rámci projektu již vedl kroužek Mladý redaktor na ZŠ a MŠ Srch, okres Pardubice, jehož úspěšným výstupem je mimo jiné školní časopis Sršán." Více informací o události a jak se na ni přihlásit se dočtete na facebookových stránkách MAP ORP Pardubice II.

Pardubická expozice skla je druhou nejlepší výstavou loňského roku

Druhou nejlepší muzejní výstavou roku 2020 se ze 40 nominovaných v národní ceně Gloria Musaealis stala expozice Východočeského muzea v Pardubicích nazvaná S.K.L.E.M. – Svět Krásy, Lehkosti, Elegance, Magie podle Ivo Křena. Porota ocenila originální koncepci imaginárního města, které vtáhne návštěvníka do působivé světelné atmosféry. Vystavené exponáty se řadí ke světové špičce sklářské tvorby a představují kolekci mezinárodního významu.

Cenu v Obecním domě v Praze převzal ředitel Východočeského muzea v Pardubicích Tomáš Libánek. „Z ceny máme ohromnou radost. Škoda, že tu s námi nemůže být hlavní kurátor výstavy Ivo Křen. Měsíc před jejím dokončením bohužel zemřel, a tak ani neviděl, jak se expozice zdařila. Myslím, že by byl velmi spokojen," vyzdvihl roli dlouholetého kurátora pardubické sbírky skla Iva Křena, jehož jméno nyní expozice nese.

Instalace S.K.L.E.M. představuje výběr ze světově uznávané české ateliérové sklářské tvorby a designu. V jedinečném architektonickém aranžmá představuje více než 160 exponátů pětasedmdesáti autorů z rozsáhlé kolekce skla, která patří mezi nejkvalitnější soubory umění a uměleckého řemesla pardubického muzea a oprávněně budí pozornost doma i v zahraničí. Návštěvník se v expozici ocitá ve skleněném městě – na periferii s plastikami v odlehčených konstrukcích věžových „mrakodrapů", prochází temnou pasáží se zářícími poklady, vstupuje na „náměstí" s rozměrnými dramatickými kompozicemi či může rozjímat v u monumentální plastiky křišťálového betlému. Při procházení návštěvníky obklopuje krása a elegance skleněných objektů, proměňujících se světlem v různých úhlech pohledu.

Nejlepší muzejní výstavou roku 2020 se stala výstava Písky známé i neznámé aneb Fascinující svět obyčejného písku, kterou uspořádalo Muzeum města Ústí nad Labem. V 19. ročníku ceny pro nejlepší muzejní počiny a výstavy soutěžilo 56 muzeí a galerií s 98 projekty. Soutěž Gloria musaealis si klade za cíl upozornit veřejnost na přínos muzeí a galerií k zpřístupňování a využívání kulturního dědictví i k jeho ochraně a na špičkové výkony institucí i jednotlivých pracovníků v oboru muzejnictví. Soutěž je vyhlašována ve třech hlavních kategoriích – Muzejní výstava roku, Muzejní publikace roku a Muzejní počin roku.

Kateřina Procházková, mluvčí VČM

Na Zelenou bránu za Pernštejny!

Zelená brána si na léto připravila hned několik novinek. Letošní sezóna se ponese v duchu oslav 500 let renesance ve Východních Čechách. Rok 2021 v Pardubicích přece patří Pernštejnům! Kde ve Východních Čechách Pernštejnové působili prozradí letní fotografická výstava pardubického fotografa Lukáše Zemana „Východočeské panství pánů z Pernštejna". Výstava bude v předbraní Zelené brány zdarma otevřena po celé letní prázdniny.

Návštěvníci se rovněž mohou těšit na novou kolekci suvenýrů s motivem zubra – právě ten se stal symbolem rodu pánů z Pernštejna. Originální grafika od pardubické designérky Hany Krauseové, vystupující pod značkou Hanako, zdobí keramické hrnky i moderní pohlednice. V prodeji je také kniha „Pernštejnská stezka v 21. století". Mlsouny potěší Zelená brána prodejem speciálního perníčku „Vilém 500" od Krále perníku – Pavla Janoše. Nově lze na Zelené bráně rovněž platit kartou.

Vyzkoušet můžete i „Koutek malého kronikáře", kde se hravě stanete písařem, tiskařem či stavitelem Zelené brány. Výjimkou nebudou letos v létě ani oblíbené „Západy slunce na Zelené bráně". V případě krásného počasí bude prodloužena otevírací doba v červencové a srpnové pátky i soboty až do večerních hodin, a to vždy od 19:00 do 22:00 hodin.

Od 5. července se budou moci rodiny s dětmi vydat na cestu za pokladem Zelené brány! Nová rodinná hra opředená tajemstvím odhalí hráčům, zdali Zelená brána nějaký poklad skutečně ukrývá. Podaří se ho malým hledačům najít?

Letní soboty také nabídnou komentované prohlídky o Zelené bráně spojené se zajímavostmi o Pernštejnech. Podrobnosti naleznete na novém webu Zelené brány www.zelenabrana.eu.

Michaela Nováčková, TIC Pardubice

Informační středisko EUROPE DIRECT Pardubice v novém

Od letošního května zahájila svou činnost nová generace středisek EUROPE DIRECT, regionální zastoupení Evropské komise. Pardubické středisko se tak připojí k dalším více než 420 podobným v rámci celé EU, jež působí od severu Estonska přes Česko až po Kanárské ostrovy! Kromě poskytování informací občanům o možnostech, jaké jim nabízí Evropská unie a organizace akcí s evropskou tematikou, je jejich posláním také shromažďovat názory na to, jak si Evropa vede a co od ní občané očekávají.

Pardubické středisko poskytuje svoje služby nepřetržitě již od roku 2005, za dobu svého působení zorganizovalo mnoho akcí s evropskou tematikou. Například v předchozí generaci středisek, která fungovala od ledna 2018 do dubna 2021 Europe Direct Pardubice uspořádalo přes stovku akcí (besed, seminářů, výstav, festivalů, soutěží apod.) pro více jak 32,5 tisíce návštěvníků. Největší akcí střediska je bezesporu festival Multikulturní týden. Europe Direct se ale zapojuje např. i do oslav Evropského dne koní, Dne Země, Evropského dne jazyků či Noci vědců. Významnou část aktivit středisko vždy směřovalo do spolupráce se základními i středními školami v regionu, oblíbenými interaktivními programy pomáhalo učitelům i žákům získat vědomosti o základech EU, o příležitostech pro mladé, o jejich právech a fungování evropských institucích.

Prostřednictvím on-line i off-line akcí a dialogů s občany bude v příštích měsících EUROPE DIRECT Pardubice zapojovat občany do příprav debaty o budoucnosti Evropy. Platforma Středisko rovněž nabídne pestrou škálu aktivit s aktuálními evropskými tématy, např. z oblasti ekologie, bezpečnosti, hospodářství, digitalizace, spotřebitelských práv či demokracie a postavení EU na světové scéně. Tradiční oblastí, kde je a bude EUROPE DIRECT Pardubice velmi aktivní, představuje vzdělávání. Středisko nabízí základním i středním školám v regionu vlastní výukové interaktivní programy s evropskou tematikou šité na míru potřebám vyučujících a žáků, tematické pracovní listy zpestřující např. oblast multikulturní výchovy, rasismu, předsudků, stereotypů a kulturní rozmanitosti v Evropě. Přijďte za námi do prostor infocentra pod Zelenou bránu, těšíme se na vás.

Andrea Pavlíková, ED Pardubice

Projekt TechRevolution!
Podpora v oblasti inovací a regionálního podnikání

Co je možné udělat pro podporu moderních technologií, digitalizace a inovací na regionální úrovni? Město Pardubice si důležitost těchto oblastí uvědomuje, a proto ve svém strategickém plánu zmiňuje jako jeden z pilířů života v našem městě budování jeho ekonomické vyspělosti, rozvoj místních inovačních podniků a spolupráci škol a firem, za důležitou považuje také digitalizaci úřadu.

Dokladem těchto záměrů je již od roku 2000 mnoho iniciativ – vybudování Městské průmyslové zóny, projekt Centrálních polytechnických dílen pro školy i veřejnost či rekonstrukce ulice Dělnická v průmyslové zóně Černá za Bory. Město rovněž podpořilo vznik Pardubického podnikatelského inkubátoru (P-PINK), jenž provozuje svou činnost od března 2018 na základních pilířích, které spočívají v předávání podnikatelských zkušeností a rad a podpoře inovací a transferu technologií do podnikatelského prostředí.

Další oblastí je poskytování zázemí pro začínající podnikatele (virtuální sídlo, sdílené kanceláře, zasedací místnosti) a v neposlední řadě jde o navazování kontaktů a budování komunity, ve které kromě podnikatelů nechybí další místní organizace, podporující podnikání, školy, místní politická reprezentace, ale také jednotlivci z řad začínajících podnikatelů a investorů. Cílem je podpořit začínající podnikání a udržet a dále budovat silné regionální podnikatelské zázemí, založené především na českém know-how a nízké nezaměstnanosti.

URBACT III řeší aktuální oblasti digitálního a kreativního průmyslu

Souběžně se vznikem P-PINK se město přihlásilo do operačního programu Evropské unie URBACT III, připojilo se tak do projektu TechRevolution s cílem řešit oblasti digitálního a kreativního průmyslu v rámci sítě přenosu dobré praxe pod vedením „lead partnera" z Barnsley, Velká Británie. Pardubická organizace P-PINK se tak ocitla v „dobré společnosti" dalších měst EU: Vilanova (Španělsko), Nyíregyháza (Maďarsko), Pireus (Řecko), Schiedam (Nizozemí) a Bacău (Rumunsko) a mohla tak načerpat inspiraci, jak s oblastmi digitalizace, nových technologií a podpory podnikání pracují jinde v EU. V rámci mezinárodních setkání v posledních třech letech docházelo k navazování kontaktů, sdílení dobré a špatné praxe, znalostí, zkušeností i strategických dokumentů, které přispěly k dalšímu rozvoji inovační infrastruktury v našem městě.

Výstupem projektu je vznik inovační platformy, která sdružuje odborníky v oblasti podpory podnikání, inovací a digitalizace a jejímž koordinátorem se stal P-PINK. Kromě společných setkání s benefity ve formě sdílení informací a navazování spolupráce byly zorganizovány akce, díky kterým bylo možné dosáhnout širšího publika, neduplikovat aktivity, ale naopak efektivně využívat dostupné zdroje. Příkladem takové akce byly veletrh i online akce, týkající se možností dostupných veřejných finančních i nefinančních příležitostí pro podnikatele. Vznikl také materiál, který přehledně uvádí, jaké služby nabízejí organizace sdružené v rámci inovační platformy. Dále byly identifikovány dlouhodobé cíle, mezi které se řadí formování inovativní a digitální komunity a vytváření podmínek pro její další rozvoj. To je možné pouze za spolupráce místních organizací (P-PINK, CzechInvest, Krajská hospodářská komora a další) a zároveň za podpory od města Pardubice a Pardubického kraje.

Pro samotný P-PINK byla velkým přínosem možnost čerpat zkušenosti v rámci výměnného pobytu v Barnsley. Získané know-how pomáhá v práci s našimi klienty podnikateli. V době pandemie jsme mohli naplno vyzkoušet a zavést různé digitální nástroje jako on-line školení a konference. Založena byla také „Podnikatelská pohotovost" (najdete na našich stránkách www.p-pink.cz), která pomocí služby chatbot shromažďuje dotazy od podnikatelů. Dále se zpracovávají do formy individuálních konzultací a účasti v programech P-PINK pro podnikatele.

I když je projekt TechRevolution u svého konce, platforma inovační infrastruktury bude dále pokračovat, nově například v roli poradní pracovní skupiny Pardubického kraje v oblasti inovací. Plánujeme další spolupráci s partnerskými městy, se kterými jsme se setkali v rámci sítě TechRevolution. Pokračováním je i následný projekt P-PINK z grantu organizace CIPE podpořený americkou hospodářskou komorou, jehož cílem je nastavení procesu komunikace mezi místními podnikateli a politickou reprezentací. Tento úkol byl identifikován jako jeden z cílů k řešení projektem TechRevolution.

Petra Srdínková, P-PINK

EUROPEAN UNION
European Regional Development Fund

URBACT
Driving change for better cities

TECH REVOLUTION

Pardubice

divadelní představení
koncerty
akce pro děti
festivaly, slavnosti
tanec, plesy
sport, aktivní vyžití
film, promítání
výstavy, přednášky
ostatní

do 31.12. Věci vyprávějí – 140 let pardubického muzea, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum – nové výstavní sály, výstava

do 10.10. Výstava: Pěr století na zubra neplatí, Východočeská galerie v Pardubicích – Dům U Jonáše, otevřeno dle Psa...

do 31.12. Expozice: Reflexe krajiny a přírody, Východočeská galerie v Pardubicích – zámek, výstava

do 31.12. Museum virtualis, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, Museum virtualis – soutěže, výstavy, hry

do 25.4. Radek Kalhous: Nížina, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum – zámecký parkán, výstava

do 12.10. Pernštejnské ženy a Evropa, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, Pernštejnské ženy a Evropa – interaktivní výstava

do 10.10. Evžen Sobek: Blue Dreaming, Východočeská galerie v Pardubicích – Dům U Jonáše, výstava

do 10.10. Léto u moře. Mořská esence ze sbírek VČG, Východočeská galerie v Pardubicích – Dům U Jonáše, výstava

do 10.10. V útrobách velryby – Veronika Daňhelová a Pavel Havrda, Východočeská galerie v Pardubicích – Dům U Jonáše, výstava

do 10.10. Čeští architekti a počátky turistiky na chorvatském Jadranu, Východočeská galerie v Pardubicích – Dům U Jonáše, výstava

do 31.12. Život ve věčné tmě aneb Po stopách slepých brouků, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, výstava

do 24.7. Petra Švecová – Ordinary Matter, NOV art space, výstava

do 30.5. Gizela Šabóková – Jaromír Rybák, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, návrhy a kresby sklářských výtvarníků, výstava

do 31.12. Petr Hora: Sklo, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, výstava

do 7.11. Těsné formy – sonda do sbírky plastiky, Východočeská galerie v Pardubicích – zámek, výstava

do 31.8. Východočeské panství pánů z Pernštejna, Zelená brána, výstava

do 31.7. Fotografická výstava Radka Kalhouse – Pardubice, Výstavní prostor Mázhaus

4.7. 16:00 Technics – promenádní koncert, Vinotéka Na Pergole

5.7. 18:00 SPS, Knihovní centrum u Vokolků na Příhrádku, koncert – punk

7.7. 18:00 Dragon, Knihovní centrum u Vokolků na Příhrádku, koncert – street rock

8.7. 18:00 Goji, Knihovní centrum u Vokolků na Příhrádku, koncert – folklor

9.7. 17:00 KV Band – promenádní koncert, Dům kultury Dukla

9.7. 18:00 Zuzana Lukášová & Tomáš Novotný, Knihovní centrum u Vokolků na Příhrádku – Terasa čítárny, akustický koncert

9.7. 19:00 22:00 Opékání buřtů – Na Drážce, u restaurace Galanta

9.7. 20:00 Jelen – Hudební léto v pardubickém pivovaru 2021, Pardubický pivovar

10.7. 15:00 Báje a pověsti s průvodcem, Pardubice – sraz před informačním centrem, prohlídka nejen pro děti o bájích a pověstech

11.7. 16:00 Pardubická šestka – promenádní koncert, Vinotéka Na pergole

12.7. 18:00 Chanson Trio Coucou, Knihovní centrum u Vokolků na Příhrádku, koncert

14.7. 17:00 DO Jana Kvíčaly – promenádní koncert, Bubeníkovy sady

14.7. 17:00 Urban sketchers – kreslení ve městě, Knihovní centrum u Vokolků na Příhrádku

15.7. 1.8. Czech Open 2021, Výstavní, kongresové a kulturní centrum Ideon

15.7. 18:00 Petra Börnerová trio, Knihovní centrum u Vokolků na Příhrádku, koncert folk – blues

16.7. 18:00 Veronique, Knihovní centrum u Vokolků na Příhrádku, koncert violoncellistky

17.7. 10:00 19:00 Pardubické vínokoštování 2021, Ekocentrum Paleta, Festival malých vinařů, 3. ročník.

17.7. 15:00 Pardubicemi po stopách Silver A s průvodcem, Pardubice – sraz před informačním centrem, komentovaná prohlídka

18.7. 16:00 KV Band – promenádní koncert, Vinotéka Na Pergole

19.7. - 23.7. Beachvolejbalový kemp, Sportovní centrum Doubravice

19.7. 19:00 Tanec poezie, Divadlo 29, taneční představení

21.7. 17:00 Apalucha – promenádní koncert, Bubeníkovy sady

21.7. 18:00 Jan Žamboch – Wolf Lost In The Poem, Knihovní centrum u Vokolků na Příhrádku, hudebně-poetický projekt

22.7. 18:00 Jan Stehlík a hosté, Knihovní centrum u Vokolků na Příhrádku, koncert – blues

23.7. 17:00 Pardubická šestka – promenádní koncert, Dům kultury Dukla

23.7. 18:00 Anna K. – Hudební léto na Zámku 2021, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, koncert

23.7. 18:00 Noční stanice, Knihovní centrum u Vokolků na Příhrádku, koncert – folk

23.7. 19:00 22:00 Opékání buřtů na Dubině, Centrální park Dubina

24.7. 15:00 Pardubický Slavín s průvodcem, Pardubice – sraz u hřbitova Pardubice, komentovaná prohlídka s průvodcem

24.7. 15:00 San Piego fest, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, koncert

25.7. Z Nasavrk přes Strádov do Pardubic, Pardubice, info – klub turistů

25.7. 16:00 Orchestr Jana Kvíčaly – promenádní koncert, Vinotéka Na pergole

27.7. 31.7. Pernštejnlove 2021, Zámek Pardubice, divadelní festival

27.7. 18:00 Jindra Černohorský a kapela, Knihovní centrum u Vokolků na Příhrádku, koncert

28.7. 17:00 Živaňanka – promenádní koncert, Bubeníkovy sady

29.7. 18:00 Pačess, Knihovní centrum u Vokolků na Příhrádku, koncert – black metal

30.7. 18:00 Hozený klobouk, Knihovní centrum u Vokolků na Příhrádku, koncert a čtení

31.7. 15:00 Stezka Viléma z Pernštejna s průvodcem, Pardubice – sraz před informačním centrem, komentovaná prohlídka

31.7. 17:00 Škwor – Tváře smutnejch hrdinů Tour, Dostihové závodiště Pardubice, koncert

31.7. 19:00 Tři sestry – Sex drógy rokenról tour, Pardubický pivovar, koncert

1.8. 16:00 DH Pernštejnka – promenádní koncert, Vinotéka Na Pergole

3.8. 16:00 19:00 Workshop sešitové vazby V1, Knihovní centrum u Vokolků na Příhrádku

3.8. 20:30 D.Y.K., Zámek Pardubice – Východočeské muzeum – nádvoří, koncert

4.8. 18:00 GreenOnyon, Knihovní centrum u Vokolků na Příhrádku, koncert – jazz, soul...

5.8. Pokáč – Hudební léto na Zámku 2021, Zámek Pardubice – VČM, koncert

5.8. 18:00 Michaela Chýlová, Knihovní centrum u Vokolků na Příhrádku, koncert – mix

6.8. 17:00 DH Pernštejnka – promenádní koncert, Dům kultury Dukla

6.8. 18:00 Dou NaBoso, Knihovní centrum u Vokolků na Příhrádku, koncert – folk

7.8. – 15.8. Sportovní park Pardubice, Park Na Špici, oblíbená rodinná sportovní akce

7.8. 9:20 - 14:00 Motoráčkem do Borohrádku, Pardubice – železniční nádraží Rosice n. L., jízda historického vlaku do Borohrádku a zpět

7.8. 15:00 Báje a pověsti s průvodcem, Pardubice – sraz před informačním centrem, prohlídka nejen pro děti o bájích a pověstech

7.8. 20:00 Mig 21 – Hudební léto v pardubickém pivovaru 2021, Pardubický pivovar, koncert

8.8. 16:00 Orchestr Jana Kvíčaly – promenádní koncert, Vinotéka Na Pergole

10.8. 18:00 Nejdeš mi z hlavy jako verš, Knihovní centrum u Vokolků na Příhrádku, koncert a čtení

11.8. 17:00 DO Jana Kvíčaly – promenádní koncert, Bubeníkovy sady

11.8. 18:00 Módní přehlídka – Jana Baborákoví, Knihovní centrum u Vokolků na Příhrádku

13.8. 19:00 22:00 Opékání buřtů – Na Dráze, Městský obvod III – Dubina, u restaurace Galanta

14.8. 15:00 Pardubicemi po stopách Silver A s průvodcem – sraz před informačním centrem Pardubice, komentovaná prohlídka

15.8. 16:00 Medvědi – promenádní koncert, Vinotéka Na Pergole

17.8. 18:00 Houslové duo LuciaZuza, Knihovní centrum u Vokolků na Příhrádku – Terasa čítárny

18.8. 17:00 DO Kulturního domu města Holic – promenádní koncert, Bubeníkovy sady

19.8. David Koller – Hudební léto na Zámku 2021, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, koncert

20.8. Bára Poláková – Hudební léto na Zámku 2021, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, koncert

20.8. 17:00 KV Band – promenádní koncert, Dům kultury Dukla

21.8. 15:00 Pardubický Slavín s průvodcem, Pardubice – sraz u hřbitova Pardubice, komentovaná prohlídka

22.8. 16:00 KV Band – promenádní koncert, Vinotéka Na Pergole

25.8. 17:00 Folk Stones – promenádní koncert, Bubeníkovy sady

27.8. Pardubická vinařská noc, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum

27. a 28.8. Pardubický festival vína 24. ročník, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum

27.8. 19:00 22:00 Opékání buřtů na Dubině, Centrální park Dubina

28. a 29.8. 10:00 Fresh festival Pardubice Festival dobrého jídla a pití, Dostihové závodiště Pardubice

28.8. 15:00 Stezka Viléma z Pernštejna s průvodcem, Pardubice – sraz před informačním centrem, komentovaná prohlídka

29.8. 09:00 Železné hory z druhé strany, Pardubice, výlet s klubem turistů

29.8. 16:00 Pardubická šestka – promenádní koncert, Vinotéka Na Pergole

1.9. 17:00 KV Band – promenádní koncert, Bubeníkovy sady

1.9. 19:00 Jako břitva, Východočeské divadlo, divadlo

2.9. 19:00 Barocco sempre giovane, Jan Talich – housle, Jiří Kabát – viola, Hudební sál radnice, koncert

2.9. 19:00 Sherlock v nesnázích, Východočeské divadlo, divadlo

3.9. 10:00 Sherlock v nesnázích, Východočeské divadlo, divadlo

3.9. 17:00 Orchestr Jana Kvíčaly – promenádní koncert, Dům kultury Dukla

3.9. 18:00 Audience u královny, Východočeské divadlo, divadlo

Změny jízdného v pardubické MHD od září 2021

Od 1. 9. 2021 upravuje Dopravní podnik města Pardubic tarif jízdného. Největší změny doznají časové jízdenky pro studenty. Budou mít, s ohledem na pozdější zahájení akademického roku, volitelný začátek platnosti a vedle 10měsíční jízdenky si mohou studenti nově pořídit od 1. září také jízdenku 365denní. Zároveň bude od srpna spuštěna mobilní aplikace Virtuální Pardubická karta – ViPKA. Zájemci o časový kupón si už nemusí pořizovat Pardubickou kartu, ale nahrají si jízdenku přímo do mobilu. Vzhledem k tomu, že ceny jízdného se v Pardubicích neměnily od roku 2017, přistoupil dopravní podnik k úpravám ceny většiny jízdenek, především jednotlivého jízdného. Naopak u 365denních časových jízdenek se cena upravuje směrem dolů.

Tarif jízdného platný od 1. 9. 2021 je vyvěšen na stránkách dopravního podniku www.dpmp.cz.

Kolibřík dolétl na východ Čech a zaměstnává OZP

Skupina firem Kolibřík, původně brněnské callcentrum zaměřené na zaměstnávání OZP, se od roku 2014 postupně transformovalo do současné podoby. Management Kolibříka vypracoval unikátní program, který zcela zbořil mýty o nevýhodnosti zaměstnávání handicapovaných a otevřel jim nejen nové obory, ale i možnost kariérního růstu a osobního rozvoje. Bezúčelné zaměstnávání či nákup náhradního plnění již nejsou převažujícím efektem povinností vyplývajících z vládní sociální politiky. Kolibřík prověří možnosti, vyhledá a vyškolí pracovníky, ti pak ve firmách působí pod vedením koordinátora. Vzájemné potřeby a specifika jsou řešeny, nevýhody eliminovány, vstříc se vychází oběma stranám. Symbióza zaměstnavatele a sociální firmy se jmenuje CSR TÝM. Těch je již dvanáct a vznikají další. Například v Hradci Králové již působí tři pobočky, zaměstnávající více než 60 lidí.

Skupina Kolibřík je členem Asociace společenské odpovědnosti. Spolupracuje s Ligou vozíčkářů, Paracentrem Fénix či Sdružením Práh. Více informací naleznete na na facebooku Kolibřík CSR.

Letní pozvánka z Centra Kosatec

Kavárna v Centru Kosatec bude pro návštěvníky otevřená celé léto. Posedět a občerstvit se je možné mimo vnitřní prostory také na venkovní zahrádce s dětským koutkem. Zároveň si mohou hosté v kavárně nakoupit různé domácí dobroty jako například sladké i slané pečivo a zdravé a lahodné marmelády dle tradičních receptur. Neváhejte a přijďte si vybrat něco z našich delikates. A společně můžeme pomoci ekologii tím, že nám vrátíte vymytou skleničku (s víčkem) od naší marmelády. Tím získáte slevu 5 Kč na nákup další marmelády. Těšíme se na vás každý všední den a přejeme všem pohodové letní dny se sluníčkem a dobrou náladou. **Hana Homolková**

Poznejte s námi Pardubice!

Turistické informační centrum Pardubice během července a srpna pořádá pravidelné komentované prohlídky města s průvodcem. Konají se každou sobotu od 15 hodin.

10. 7. Báje a pověsti Pardubic
17. 7. Pardubicemi po stopách Silver A
24. 7. Pardubický Slavín
31. 7. Stezka Viléma z Pernštejna
7. 8. Báje a pověsti Pardubic
14. 8. Pardubicemi po stopách Silver A
21. 8. Pardubický Slavín
28. 8. Stezka Viléma z Pernštejna

STEZKA VILÉMA Z PERNŠTEJNA

Při procházce Pardubicemi za poznáním se dozvíte nejen historii našeho města, ale seznámíte se blíže i se šlechtickým rodem Pernštejnů. Místo srazu: Před Turistickým informačním centrem Pardubice u Zelené brány.

BÁJE A POVĚSTI PARDUBIC

Prohlídka o bájích a pověstech města vás provede uličkami historického centra Pardubic a odkryje vám mnohé báje a legendy, které Pardubice provázejí. Jak Pardubice přišly ke svému znaku? Zač je v Pardubicích perník? Na tyto otázky vám poutavě pomůže najít odpovědi náš průvodce. Místo srazu: Před Turistickým informačním centrem Pardubice u Zelené brány.

PARDUBICEMI PO STOPÁCH SILVER A

Pardubice sehrály důležitou roli za druhé světové války ve spojitosti s protinacistickým odbojem. Stezka vás provede poslední cestou Alfréda Bartoše, velitele výsadku Silver A, který mimo jiné spolupracoval se skupinou Anthropoid při atentátu na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha. Místo srazu: Před budovou radnice na Pernštýnském náměstí.

PARDUBICKÝ SLAVÍN

Vydejte se za doprovodu průvodce na Centrální hřbitov Pardubice a seznamte se s osobnostmi města a jejich osudy! Místo srazu: Před hlavní bránou Centrálního hřbitova.

Prohlídky si prosím rezervujte e-mailem, případně telefonicky. Více informací najdete na www.ipardubice.cz, e-mailu info@ticpardubice.cz nebo na telefonu 775 068 390. Možnost objednání skupinových prohlídek Pardubic i mimo tyto termíny. Více informací naleznete na: www.ipardubice.cz

Miloslava Christová, ředitelka IC

Prázdniny na Pardubicku budou plné zážitků

Pardubicko v letních měsících nabízí nespočet zážitků: otevřené jsou památky a naplánovaná řada událostí, které by byla škoda zmeškat.

Hrad Kunětická hora v červnu představil nový prohlídkový okruh s poetickým pojmenováním Dušan Jurkovič, básník dřeva. Takzvaný Jurkovičův palác byl dlouhá desetiletí veřejnosti nepřístupný, v posledních letech prošel rozsáhlou rekonstrukcí a nyní již vítá první návštěvníky. Během letních prázdnin je hrad přístupný od 9:30 do 17:30, kromě pondělí. Na hradním nádvoří také působí zbrusu nové bistro Na Hoře, kde se můžete posilnit před dalším výletem. V podhradí nesmíte minout Ranč pod Kuňkou nebo Království perníku.

Radši zámek než-li hrad? Východočeské muzeum – Zámek Pardubice má otevřeno po celé léto od 10:00 do 18:00, také vyjma pondělí. Kromě stálých expozic a výstav láká na dvě čerstvě otevřené. Výstava Pernštejnské ženy a Evropa vám přiblíží úlohu žen v časech slavné dynastie. Čas na návštěvu máte do 12. října. Další výstava Život ve věčné tmě aneb Po stopách slepých brouků zase představuje život v jeskyni a přístupná bude do konce tohoto roku. Zámek byste rozhodně neměli minout poslední prázdninový víkend 27.–28. srpna, kdy areál hostí Pardubický festival vína.

Zámek Choltice a přilehlá obora jsou pro letní radovánky jako stvořené. Po prohlídce dechberoucí kaple sv. Romedia si ve zdejší zeleni můžete zahrát discgolf na profesionálním devítijamkovém hřišti nebo se zkrátka jenom toulat okolo rybníků. Do zámku se dostanete denně kromě pondělků vždy od 10:00 do 17:00. A 14. srpna rozhodně přijeďte na Pivní slavnosti.

Co ještě kromě památek? U vody přímo v centru Pardubic můžete díky SUP Paddleboarding Pardubice strávit aktivní léto. Sídlí v parku Na Špici a půjčují nejen paddleboardy, ale nově i šlapadla nebo koloběžky! Na paddleboardu a šlapadle můžete brázdit hladiny Chrudimky a Labe podle libosti, na koloběžce vyrazit za osvěžením v podání vyhlášené Kunětické zmrzky. Nejezděte ale daleko, protože od 7. do 15. srpna probíhá v parku Na Špici oblíbený Sportovní park Pardubice.

Jste-li stejně jako my milovníci koní, nezapomeňte vyrazit na některý z rančů – v okolí Pardubic jich je nespočet a nabízejí vyjížďky do přírody, svezení dětí na poníkách a kromě koní často potkáte i další zvířecí obyvatele farem. Doporučujeme vydat se i na Pardubické závodiště, které 7. srpna nabídne III. kvalifikační dostih před podzimní 131. Velkou pardubickou se Slavia pojišťovnou. Kromě koňských akcí závodiště hostí třeba VI. Friendsfest (14. srpna) nebo gurmánský Prima Fresh Festival (28.–29. srpna). Kam dál za zážitky? Inspirujte se na www.topardubicko.cz.

Markéta Krátká, TO Pardubicko

Pardubické hudební jaro na sociálních sítích a na podzim 2021

Přestože pandemická situace neumožnila uspořádat koncerty 43. ročníku Pardubického hudebního jara s účastí publika, osm koncertů v původně naplánovaných termínech v březnu a v dubnu se uskutečnilo. Publikum nahradily kamery a mikrofony, zájemci mohou zhlédnout záznamy těchto koncertů na stránkách www.pardubickehudebnijaro.cz a na našem IG a FB profilu. Další koncerty proběhnou v náhradních termínech na podzim.

19. 9. „Koncert Hudby hradní stráže a Policie ČR" na nádvoří zámku v Pardubicích
30. 9. „Jiří Bárta a jeho Bach" ve Společenském sálu zámku v Pardubicích
4. 10. „Misterio del ángel – Tango argentino show" s Escualo Quintetem, Annou Polívkovou a Michalem Kurtišem v Kongresovém centru Paláce Pardubice
17. 10. „Chrámový koncert" s Vilémem Veverkou a Barocco sempre giovane v Kostele Nejsvětější Trojice v Sezemicích
24. 10. muzikál „Divotvorný hrnec" ve Východočeském divadle v Pardubicích
19. 10. „Dvořákovo klavírní kvarteto a Cyril Höschl" v Hudebním sále radnice v Pardubicích
25. 10. „Sedm dní na Karlově univerzitě" se souborem Schola Gregoriana Pragensis v Kostele Nanebevzetí Panny Marie v Chrudimi
3. 11. „Czech Brass" – koncert sdružení špičkových českých hráčů na žesťové nástroje v Divadelním sálu Občanské záložny v Přelouči

Více informací o 43. ročníku Pardubického hudebního jara, o možnosti vrácení či výměny vstupenek na neuskutečněné koncerty a o předprodeji vstupenek na koncerty v náhradních termínech na podzim naleznete na webových stránkách PHJ, Ticketportalu a Turistického a informačního centra Pardubice.

Josef Krečmer, ředitel festivalu

Originály 500 let starých rukopisů a tisků jsou k vidění na Příhrádku

V literárním muzeu Krajské knihovny v Pardubicích na Příhrádku jsou do poloviny července k vidění unikátní památky. V prvním patře věže, kterou se prochází k pardubickému zámku, jsou totiž skryty poklady mimořádné historické a umělecké ceny, které se brzy opět vrátí do depozitářů. Jejich výstava doplňuje program 500 let renesance ve východních Čechách. Historický význam těchto rukopisů je unikátní a prohlédnout si je můžete do poloviny července zdarma.

Léto na zámku patří koncertům, divadlu i historii

Léto nabité akcemi čeká návštěvníky pardubického zámku. Těšit se mohou na hudební hvězdy, koncerty v zámecké kapli, festival Pernštejnlove, střílení u pernštejnských kanonů nebo připomínku 100 let od příletů francouzských větroplavců.

„Máme radost, že renesanční pardubický zámek bude hostit hvězdy současné české festivalové scény – Annu K., Davida Kollera, Pokáče, Báru Polákovou nebo Viktora Dyka. Zopakujeme i velmi úspěšný San Piego fest, který pořádáme společně s kapelou Vypsaná fixa. Je to další dílek do skládačky naší letní dramaturgie – v ní mají pevné místo koncerty vážné hudby v zámecké kapli nebo už 6. ročník divadelního festivalu Pernštejnlove," vyjmenovává z programu Tomáš Libánek, ředitel Východočeského muzea v Pardubicích.

Po celé léto se konají rozmanité prohlídky uvnitř i vně zámeckého areálu – Po stopách Pernštejnů v Pardubicích, Superhrdinové aneb legendy a pověsti v Pardubicích, rodinná prohlídka Tajný kryt, Moderní architektura v Pardubicích, Po stopách Josefa Gočára v Pardubicích či komentované prohlídky výstav Pernštejnské ženy a Evropa a Život ve věčné tmě. Termíny a rezervační formulář jsou k dispozici na **www.vcm.cz.**

Pernštejnlove – letní večery na zámku okoření láska a divadlo

Poslední týden v červenci pardubický zámek ovládne láska ve všech jejích podobách. Open air festival Pernštejnlove letos přináší skvělý divadelní koktejl okořeněný magickou atmosférou pernštejnského zámku v pěti dnech – od 27. do 31. července 2021. Vstupenky jsou v prodeji v síti smsticket a v Infocentru Pardubice.

Šestý ročník divadelního festivalu pod širým nebem s kouzelnými kulisami renesančního zámku nabídne v hlavním programu 11 inscenací na třech scénách. Hrát se bude na obou nádvořích a v šapitó na prvním zámeckém rondelu. Festival pořádá Východočeské muzeum v Pardubicích společně se spolkem NaEx.

Festival startuje 27. července v 21 hodin s lehce bláznivou komedií Srnky v podání Divadelního studia D3 z Karlových Varů. Program oblíbeného festivalu je opět plný divadelních lahůdek, na něž vás podrobněji nalákají stránky www.pernstejnlove.cz.

Užijte si další San Piego fest

Druhý ročník této krásné akce pořádá domácí kapela Vypsaná fiXa ve spolupráci s Východočeským muzeem. Festival si užije každý napříč generacemi. Na nádvoří zahraje ve 20 hodin Vypsaná fixa a ještě před tím speciální host-legendární Ivan Mládek se svým Banjo bandem. Na zámeckém rondelu bude připraven program pro děti jehož hlavním bude koncert Mixle v Piksle. Pro fanoušky Vypsané fixy je vymyšlená speciální stezka „Poznej hlavní město našich písní", která povede od nádraží až na zámek po místech vyskytujících se v textech této kapely. Předprodej již byl zahájen v síti ticketstream. Děti do 12 let mají vstup v doprovodu rodičů zdarma.

Koncerty na Příhrádku podruhé

Po dlouhé době, kdy knihovna nemohla pořádat kulturní akce naživo, vás s velkou radostí zveme na druhý ročník pohodového venkovního festivalu Léto na Příhrádku. Přijďte si vychutnat bohatý kulturní program na malebném náměstíčku u kašny nebo nově také na terase čítárny s krásným výhledem na zámek. Hlavním pilířem festivalu je řada koncertů rozmanitých žánrů od folku, blues, muzikálu, popu přes metal, punk až po klasickou hudbu. Můžete se těšit ale i na módní přehlídku, divadlo, poezii, kreslení ve městě nebo tvořivý workshop. Podrobný program najdete na webových stránkách knihovny www.kkpce.cz. Pro účast na jednotlivých akcích je nutné sledovat a dodržovat aktuální vládní opatření. Festival pořádá Krajská knihovna v Pardubicích ve spolupráci s Národním památkovým ústavem ÚOP. **Lucie Jirglová, Krajská knihovna**

Univerzita třetího věku se vrací!

Fakulta ekonomicko-správní Univerzity Pardubice od října letošního roku opět otevírá pro seniory a zájemce z řad veřejnosti všech věkových kategorií Univerzitu třetího věku s cyklem přednášek „Společnost v 21. století – trendy moderní doby". Na zájemce čeká v zimním semestru deset přednášek. Na každém setkání bude představeno jedno aktuální ekonomické téma, které doplní další téma z oblasti společenských věd. Posluchači se například dozvědí, jak v dnešní době ochránit své úspory a jak vhodně investovat. V dalších tématech se zamyslíme, zda se Česko příliš nezadlužuje, co je to etika v podnikání a společenská odpovědnost firem, jaká je dnešní Evropská unie, odkud přišla a kam kráčí. Představíme si praktické aplikace, které zjednoduší občanům jednání na úřadech. Účastníci U3V se mimo jiné dozvědí, jaká pravidla pro dědění platí podle nového občanského zákoníku, probereme příklady diskriminace spotřebitele a na co si dát pozor při účasti na hromadných prezentačních akcích. Celý cyklus přednášek uzavřeme exkurzí do Východočeského divadla.

Výuka bude probíhat jednou za 14 dní, vždy ve čtvrtek od 14.00 do 17.30 hodin. Celý podzimní kurz bude ukončen exkurzí do Východočeského divadla v Pardubicích. Cena kurzu je 400,- Kč. Zájemci se mohou přihlásit buď osobně přímo na Fakultě ekonomicko-správní u p. Veselé, nebo elektronicky na stránkách fakulty https://fes.upce.cz/fes/univerzita-tretiho-veku, kde najdou podrobný rozpis přednášek a další informace k organizaci kurzu. Přihlášky je možné podávat do 20. září.

Jana Janderová, Univerzita Pardubice

Cyklistické závody v centru města

Zveme Vás na Pardubické kritérium - cyklistické závody v centru města, které se uskuteční v sobotu 17. července. Na třídě Míru začneme v 9:50 náborovým závodem. Kritérium bude pokračovat závody mládeže od nejmladších žákyň až po ženy. Vložené závody HOBBY amatérských cyklistů a cyklistek odstartují v 13:20 - registrace na webu www.ckpardubice.cz/kriterium nutná. Závody budou pokračovat dalšími mládežnickými kategoriemi, a to až do 17:00, kdy startuje prestižní kategorie mužů ELITE a U23 jako Velká cena DEKOM SYSTEM, kterou naše závody vyvrcholí.

Josef Říha, CK Pardubice

Náhradní výživné na Úřadu práce

Od 1. 7. 2021 je možné na kontaktních pracovištích Úřadu práce žádat o novou sociální dávku „Náhradní výživné", která je určena nezaopatřenému dítěti v situaci, kdy má rodič na základě rozhodnutí soudu platit výživné, ale svou povinnost neplní. Na kontaktním pracovišti ÚP ČR v Jiráskově ulici zjistíte, jaké konkrétní podmínky je třeba splnit pro vznik nároku na „Náhradní výživné". Pro více informací a kontakty navštivte stránky Úřadu práce ČR, FB profil @uradprace.cr nebo pište na e-mail nahradnivyzivne@uradprace.cz. Podrobnosti vám sdělí také zaměstnanci Call centra ÚP ČR na bezplatné telefonní lince 800 779 900.

Dotace na podporu kultury

Rada města Pardubic schválila vyhlášení dvou tematických grantů nad rámec standardní podpory kulturních projektů, jejichž prostřednictvím mohou čerpat finanční podporu právnické, fyzické osoby, sdružení či spolky vyvíjející aktivity v oblasti kultury na území Pardubic. Pro tyto účely město vyčlení 650 tisíc korun. Největší objem finančních prostředků směřuje na vybavení pro kulturní činnost, čímž tak město podpoří pardubické subjekty, které jinak velmi složitě financují svoji činnost. Dalším vyhlášeným tématem je podpora literární tvorby a ediční činnost pardubických občanů. Příjem elektronických žádostí o dotace bude probíhat do 23. 7. 2021.

Informace podá Ing. Jitka Chaloupková, tel. č. 466 859 512, e-mail: jitka.chaloupkova@mmp.cz.

Podpora prevence kriminality

Od 23. 8. do 5. 9. přijímáme žádosti o poskytnutí dotací do dotačního titulu Podpora požární ochrany na podporu sborů dobrovolných hasičů. Od roku 2021 jsou všechny dotační tituly realizovány pouze elektronickou formou! Formuláře budou k dispozici v elektronické podobě v aplikaci „Portál občana", www.pardubice.eu/urad/radnice/verejna-podpora-dotace-a-granty.

Informace podá Michaela Stránská, tel. 466 859 769 nebo Marcela Ožďanová, tel 466 859 144.

číslo 01 / červenec 2021

UMĚNÍ PRO VEŘEJNÝ PROSTOR PARDUBIC

CO JE TO VEŘEJNÝ PROSTOR A UMĚNÍ KOLEM NÁS?

Vítáme vás u občasníku Galerie města Pardubic. Umění zde budeme ohlédávat ze všech stran a úhlů, hledat jeho kořeny i budoucnost v Pardubicích a mluvit o něm s vámi i s kolegy z dalších kulturních institucí.

Zveme vás na dobrodružnou výpravu: chceme hledat způsoby, jak překonat mýty o současném umění i cestu k pochopení umění ve veřejném prostoru, jež má bezesporu mnoho podob a významů. ***Vzhůru do města – ulice plné umění, jako téma tohoto čísla, už čekají!***

POZDRAV NÁMĚSTKA PRO KULTURU

Jsem rád, že mohu několika slovy uvést nastíněné téma. Často si sami ani neuvědomujeme, jak důležitá je konkrétní podoba prostoru kolem nás. Tématu, které je zpracováno i ve Strategii pro kulturu a kreativitu, se ve spolupráci s Galerií města Pardubic a s odbory hlavního architekta a kultury věnujeme dlouhodobě. Tuto naši snahu ocenilo i Ministerstvo kultury, které významně přispělo na probíhající projekt, jehož cílem je mimo jiné vytvoření manuálu umísťování uměleckých děl do veřejného prostoru. Rubrika v Radničním zpravodaji je cestou, jak téma umění a veřejného prostoru šířeji otevírat.

Jan Mazuch
náměstek primátora

POZVÁNKA

Na konec září (29. a 30. 9. 2021) GAMPA ve spolupráci s Východočeskou galerií, Východočeským muzeem a dalšími partnery připravuje sérii kulatých stolů, diskusi, komentované procházky a umělecké akce, jejichž společným jmenovatelem bude téma umění ve veřejném prostoru.

S JAKÝMI PODOBAMI VÝTVARNÉHO UMĚNÍ SE MŮŽEME V ULICÍCH MĚSTA POTKAT?

1. Pomník: vzpomínka na osobnost nebo událost

Osobní vzpomínky nám pomáhají utvářet si vztah k minulosti. To stejné platí i pro pomníky a památníky, které nám připomínají důležité osoby a situace dob minulých. O tom, kdy, proč, koho či co a jak upamatovávat, by měla být vedena veřejná diskuse a realizace výsledného díla by měla být předmětem veřejné soutěže. Dobré je mít rovněž na paměti, že tvaroslovím pomníku chceme promlouvat především ke generacím budoucím, nikoli současným.

2. Trvalé umění ve veřejném prostoru: socha, reliéf, ale i mobiliář

Umění ve veřejném prostoru nemusí vždy jen upamatovávat. Může být také funkčním prvkem veřejného prostranství: např. fontánou či průlezkou dětského hřiště.

3. Dočasné umělecké intervence ve veřejném prostoru

Dočasné zásahy do veřejného prostoru bývají jakousi akupunkturou – léčebným, ozdravným či alespoň osvěžujícím vstupem. Odhalují často skryté příběhy, zkoumají naši pozornost a citlivost vůči méně viditelným či zcela neviditelným vrstvám města. Jsou jednou z možných cest, jak prozkoumávat potenciál míst a jejich výpovědí směrem k veřejnosti.

4. Každoroční festivaly a sympozia, události

Ani se nenadějete a ulice, jíž jste zvyklí procházet, se jak kouzlem proměnila – objevila se tu socha, záhadný objekt, možná se zde pohybují i tanečníci, muzikanti a herci. Umělecké festivaly dokáží proměnit atmosféru města nebo jeho části. V minulosti probíhala výtvarná sympozia Východočeské galerie v Pardubicích na zámeckých valech, v posledních letech se v ulicích můžete setkávat s díly vzniklými v rámci aktivit galerie Art Space NOV, GAMPA nebo spolku Offcity.

Kolektiv autorů: Tereza Nováková • Valentýna Šatrová • Šárka Zahálková • Josef Čevora • Jan Bőhm. **Jakékoli podněty a zpětnou vazbu s radostí sbíráme na e-mailu:** info@gmpardubice.cz

info@gmpardubice.cz • www.gmpardubice.cz

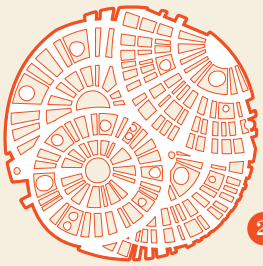

2. Abstraktní reliéf, 60.–70. léta 20. st., Palackého třída * reliéf

Ne u všech uměleckých děl ve veřejném prostoru je dnes znám autor nebo datace. Uměleckých děl vznikalo v době reálného socialismu hodně, většinou je však mohli tvořit jen oficiální autoři.

1. František Bálek, Jan Kašpar, 2016, třída Míru * pomník

Věděli jste, že aviatiku Janu Kašparovi byl dávno před rokem 2016 (již roku 1928) vystavěn pomník v místě jeho vzletu? Z místa původního osazení byl později přesunut a dnes ho najdeme na pardubickém nám. Dukelských hrdinů.

2. Bedřich Novotný, účelová plastika, 1972, prolézačka, ulice Družby, nezachováno * mobiliář

Tato krásná prolézačka už bohužel zanikla! Na druhou stranu ale existuje stále více míst, kde autorsky pojatá hřiště vznikají. Například dětské hřiště na nábřeží Loučné v Litomyšli. Jeho autory jsou Dušan Zahoranský a Pavla Sceranková.

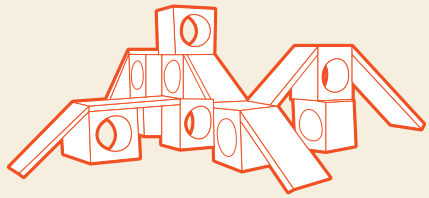

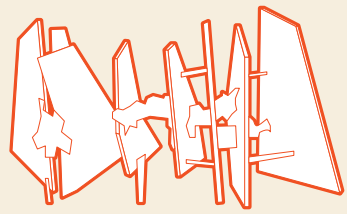

2. František Janoušek, Plachetnice, 1970, ulice Prodloužená * socha

Plastiku zhotovil sochař a malíř Vladimír Janoušek. Plachetnice spadá do období, kdy autor opustil tradiční materiály a tvořil převážně z kovu.

2. David Černý, Zastávka (Hostina obrů), 2005, Liberec, * socha • mobiliář, 50.7709753 N, 15.0593719 E

Zastávka má zpomalit jedno rušné liberecké místo. Připomíná dětství, je místem pro přemýšlení. Zátiší na desce stolu připomíná přerušenou hostinu, od které musela rodina bronzových obrů nečekaně odejít.

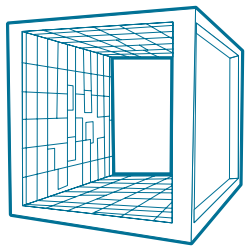

1. Ester Stocker: František Pavlík a boj o českou univerzitu v roce 1905, Brno Art Open, 2013, 49.1976986 N, 16.6078269 E

Objekt, jehož nedílnou součástí byl hudební doprovod – klavírní sonáta Leoše Janáčka, vznikl jako dočasné připomenutí jedné historické události. František Pavlík byl v Brně zabit německými policisty při shromáždění na podporu české univerzity.

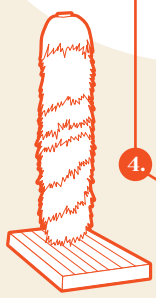

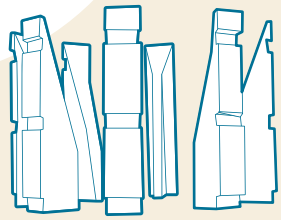

3. MAK!, Svodidla na vrchu Ládví, dočasná intervence projekt CirculUM 2020, GHMP, Praha, 50.1368911 N, 14.4625467 E

Architektonické studio MAK! instalací použitých dálničních svodidel odkazují na megalitickou historii místa. Oblast v lesoparku se na půl roku proměnila v dějiště uměleckých performancí.

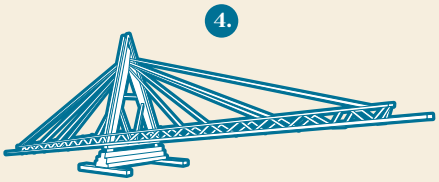

4. Jan Tyrpekl, Houpačka, Landscape Festival Krnov, 2021, 50.0870747 N, 17.7001925 E

Až do konce září se můžete zhoupnout na největší houpačce v Česku, tak hurá na výlet.

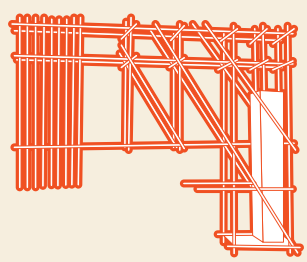

3. Jan Dudešek, Místo místa, festival Tvárnost paměti, 2020, Vrchlického nábřeží

Dočasná instalace upomínala zmizelý jez u Automatických mlýnů, a to jak svým tvarem tak i zvukovým obsahem. Nahrávku jste si mohli poslechnout vždy po vstupu do uměleckého objektu. Zatímco jste poslouchali Dudeškovo vyprávění, před zraky se vám odhalil méně tradiční pohled na druhý břeh řeky.

4. Marek Rejent, Robert Smolík, Sympozium Umění a odpad, odpad a umění, Art Space NOV, 2018, nám. Republiky

S objekty vzniklými během tvůrčího sympozia galerie Art Space NOV jste se v minulých letech mohli setkávat před divadlem a na některých dalších místech centra Pardubic. Po pěti letech tvůrčího zpracovávání odpadových materiálů se sympozium letos poprvé zaměří na uměleckou práci s přírodninami.

● *Pardubice* ● *celá ČR*

Na jaká umělecká díla jste v ulicích narazili vy? Podělte se s námi!

Pět set let renesance ve východních Čechách

Minule jsme si představili nejstaršího syna Janova, Jaroslava. Dnes je na řadě prostřední syn, Vratislav z Pernštejna (1530–1582). Byl spolumajitel Pardubic až do roku 1555, kdy se od nejstaršího Jaroslava majetkově oddělil. Od mládí vyrůstal spolu s arcikníže tem Maxmiliánem (nejstarším synem Ferdinanda Habsburského), se kterým procestoval velký kus světa (Itálie, Španělsko, Anglie aj.). Byl oženěn (nikoli už z vůle otce, ale z vůle krále Ferdinanda) se španělskou šlechtičnou Marií Manrique de Lara z řad dvorních dam královny Marie Habsburské.

Brzy přestoupil ke katolictví a jako první český šlechtic byl už roku 1555 přijat za člena řádu Zlatého rouna. Koncem padesátých let však (stejně jako starší Jaroslav) ve službách Habsburků všechno otcovské dědictví utratil a o pozemkový majetek přišel. Jen díky úmrtí bratra Vojtěcha (1561) mohl začít „restart" znovu jako zámožný šlechtic. A když se stal jeho přítel z mládí (arcikníže Maxmilián, se kterým prožil lecjaká dobrodružství) roku 1564 králem a císařem, nastala doba Vratislavovy hvězdné kariéry v domácí i zahraniční politice.

Staví si nové sídlo v Litomyšli; přestavuje i dům na Pražském hradě (dnešní Lobkovický palác), který se stává hlavním místem pobytu jeho česko-španělské rodiny. Vratislav a jeho manželka (a později jejich děti) jsou v té době hlavními představiteli španělské zájmové skupiny v Praze, ale i u Maxmiliánova dvora. Vysoké úřady i osobní přátelství s císařem Maxmiliánem představovaly značný „politický kapitál", díky kterému Vratislav neměl na sklonku života finanční problémy (i když také nadělal dost dluhů, se kterými si pak neuměli dědicové poradit). Jeho životní dráhu výstižně charakterizuje osobní heslo „QUI DURAT, VINCIT" (Kdo vytrvá, zvítězí). Je pohřben na mimořádně čestném místě v jedné z bočních kaplí chrámu sv. Víta na Pražském hradě (reprezentativní figurální náhrobek).

(Z připravované expozice Východočeského muzea na Zámku Pardubice, malba Petra Nikla).

Kultura pro všechny

Pardubické kulturní organizace chtějí společně odstraňovat bariéry. Koncem loňského roku proto stvrdily podpisem Memoranda o vzájemné spolupráci sdílený postoj ke zpřístupňování kultury všem skupinám obyvatel. Kultura od té doby zažívala nucenou přestávku kvůli zavedeným protiepidemickým opatřením, nyní ale přišlo kýžené rozvolňování, s tím související opětovný nádech a radnice může představit jednotlivé kroky, které pomohou postupně odstraňovat bariéry znemožňující znevýhodněným nebo ohroženým skupinám obyvatel se kultury či kulturně volnočasových činností účastnit – ať už aktivně, nebo pasivně.

Radnice vycházela při tvorbě koncepce z městského Komunitního plánu sociálních a souvisejících služeb, kde jako ohrožené jsou reflektovány osoby se zdravotním postižením, osoby ohrožené sociálním vyloučením, senioři, rodiny s dětmi, osoby s duševním onemocněním a národnostní či etnické menšiny.

„Strategií města je celková podpora pozitivních dopadů kulturních aktivit na život zdejších obyvatel a všeobecně je známo, že právě účast na kulturních představeních a volnočasových aktivitách tvoří klíčový faktor pro úspěšné sociální začlenění a mimo jiné zastává také funkci výchovnou a kompenzační," uvedl náměstek primátora zodpovědný za oblast kultury Jan Mazuch.

Součástí souboru osmi městských a tří krajem zřizovaných kulturních organizací, které se k magistrátnímu projektu odstraňování bariér v přístupu ke kultuře připojily, je od dubna také nově vzniklý Památník Zámeček Pardubice . „Na sklonku loňského roku se k projektu podpisem memoranda připojilo Východočeské divadlo Pardubice, Komorní filharmonie Pardubice, Centrum pro otevřenou kulturu, Krajská knihovna v Pardubicích, Východočeské muzeum v Pardubicích, Východočeská galerie Pardubice, Dům dětí a mládeže ALFA, Dům dětí a mládeže BETA, Základní umělecká škola Polabiny, Základní umělecká škola Havlíčkova a Turistické informační centrum Pardubice. Památník Zámeček je zatím nejmladším členem této skupiny," jmenuje vedoucí odboru školství, kultury, sportu a cestovního ruchu Ivana Liedermanová.

Jedním z prvních, aktuálně realizovaných opatření je navázaná spolupráce města s Koalicí nevládek Pardubicka a Českou abilympijskou asociací. Společně řeší možnosti vzniku dobrovolnické služby, jejímž prostřednictvím bude osobám se zdravotním omezením nabídnut doprovod na kulturní představení nebo aktivitu.

„Velice si vážíme součinnosti všech zainteresovaných příspěvkových organizací v oblasti kultury ve věci proškolení svých zaměstnanců v přístupu ke zdravotně postiženým osobám a k osobám se zdravotním znevýhodněním. Obrovskou výhodou těchto školení je individualita seminářů, které jsou přizpůsobeny na míru každé zapojené organizaci, jejím možnostem a samozřejmě přizpůsobení obsahu školení specifickým požadavkům jednotlivých cílových skupin. I z tohoto důvodů probíhají školení po většinou na půdě každé organizace," pokračuje náměstek Jan Mazuch. Školení probíhají přímo v kulturních organizacích, aby si zaměstnanci mohli vyzkoušet, jak se handicapovaným pohybuje v jejich prostorách. Školení probíhá také formou zážitku, třeba vyzkoušením stařeckého obleku, nasazením brýlí simulujících oční vady, pohybem na invalidním vozíku atd.

Dalším krokem radnice je jazykový překlad nabídky aktivit a oborů základních uměleckých škol a domů dětí a mládeže aktivit do několika jazykových mutací, konkrétně do bulharštiny, čínštiny, mongolštiny, rumunštiny, srbštiny, ukrajinštiny a vietnamštiny. „Tyto přeložené prospekty jsme prostřednictvím pardubických základních škol distribuovali žákům a jejich rodičům, kteří ne vždy plynně hovoří česky. Vidíme v tomto opatření velký potenciál v podchycení talentu dětí etnických menšin u nás, jejichž rodiče by se jiným způsobem o nabídce volnočasových aktivit neměli možnost dozvědět," uvedla vedoucí Liedermanová.

Novou nabídku aktivit pro zdravotně či sociálně znevýhodněné skupiny osob připravily Domy dětí a mládeže ALFA a BETA. Volnočasové aktivity jsou určeny pro děti, žáky, studenty, dospělé i seniory. Kromě primární funkce zájmového vzdělávání plní také funkci výchovnou, kulturní, preventivní a zdravotní.

Dům dětí a mládeže BETA Pardubice

DDM BETA poskytuje rozšířenou nabídku zájmových aktivit pro tělesně či duševně handicapované, jedná se například o zájmový útvar „Kontaktní klub", který zahrnuje volnočasové aktivity všeho druhu. Dále je v nabídce útvar „Most", zaměřený na výtvarné činnosti, kroužek stolního tenisu a v neposlední řadě je možné navštěvovat ostatní hudební a sportovní kroužky, které probíhají buď individuálně, nebo ve skupinách. Více informací najdete na www.ddmstolbova.com.

Dům dětí a mládeže ALFA a DELTA

DDM ALFA taktéž nabízí četnou nabídku volnočasových aktivit pro znevýhodněné skupiny. Jedná se například o okruh estetický, do kterého patří Art kafé, keramika pro dospělé, umělecká dílna či kurz šití. Co se týče sportovních aktivit, na výběr je z hodin stolního tenisu, sálové kopané, florbalu, míčových her a „Sportovek". Pro rozšíření jazykové vybavenosti můžete navštívit hodiny němčiny, angličtiny, ruštiny nebo španělštiny pro dospělé. Na odloučeném pracovišti DDM DELTA je na výběr z estetických kroužků keramika, malba a ruční práce. Z ostatních kategorií je možné zvolit hru na kytaru, vědecko-technické aktivity, konverzace a kroužek počítačů. V nabídce sportovních aktivit nechybí jóga, stolní tenis či šachy. Více informací najdete na www.ddmalfa.cz. **Lucie Strnadová, odd. kultury a cestovního ruchu**

Křížovka o ceny

Východočeské muzeum v Pardubicích ve spolupráci s Univerzitou Pardubice připravilo putovní výstavu autorů Pavla Marka a Tomáše Libánka Pernštejnské ženy a Evropa. Z ní vybíráme zajímavé momenty do naší křížovky. Aktuální informace o celém projektu 500 let renesance ve východních Čechách najdete na webové stránce vilem500.cz.

Pernštejni byli v 16. století také velkými propagátory **TAJENKA** kuchyně. Příbuzní z Itálie a Španělska jim zasílali bedýnky s pochutinami, které pak servírovali na banketech na svých místních sídlech. Nechyběly na nich olivy, fíky, parmezán nebo pomeranče. Oblibě se těšily různé arabské likéry nebo třeba mantovské perníky.

Znění tajenky nám posílejte do data příští uzávěrky poštou nebo elektronicky na adresy uvedené v tiráži na straně 2.

Tajenka z minulého čísla: **LET RENESANCE.** Výhercem se tentokrát stal pan Pavel Cimbál. Cena je připravena k vyzvednutí po e-mailové / telefonické domluvě na Pernštýnském náměstí.

AUTOR: JIRKA KŘÍŽOVKA ZVOLÁNEK	INICIÁLY BÁSNÍKA NEUMANNA	ŠACHY	ZNAČKA OERSTEDU	ZMAČKATI LEŽENÍM	Pardubice	METROPOLE EKVÁDORU	NĚMECKÉ ŽENSKÉ JMÉNO	ZNAČKA MOUKY	Pardubice	PLUKOVNÍK (ZASTARALE)	ZNAČKA FOTOAPARÁTŮ	CYNICKÉ
ZBAVENÍ SE PAROŽÍ					KAM (LATINSKY)				ČIDLO ZRAKU			
ŽIVOTADÁRNÁ TEKUTINA					UZLOVÝ TELEF. OBVOD POKYN				OBUV (NÁŘEČNĚ) MALÝ KOŘEN			
ZNAČKA SODÍKU			ČÁST OPERY SOUTĚŽ					CHLEBA (SLANGOVĚ) CITOSLOVCE POBÍDKY				
Pardubice	CENTRUM (SLOVENSKY)	MZDA SMĚR ZÁVODU					OBYVATEL KRKONOŠ TRESTAT POMSTOU					
TAJENKA												
CETKA						SCEDIT STÁT. VÝROBNA AUTODÍLŮ					CVIK NA HRAZDĚ	DŘEVĚNÉ STROPY (NÁŘEČNĚ)
ŽIDOVSKÝ DUCHOVNÍ					TURISTICKÉ PŘÍSTŘEŠÍ TUZEXOVÁ KORUNA					VÝKONNOSTNÍ TŘÍDA SPZ MOSTU		
VYSOKÁ KARTA				TVOJI				ZÁTOPKOVO JMÉNO				
PREZENT				POPRAVČÍ				ZEMĚDĚLSKÝ NÁSTROJ				

CZECH OPEN 2021 v Ideonu

Již 32. ročník mezinárodního festivalu šachu a her CZECH OPEN 2021 proběhne v prostorách kongresového centra Ideon od 15. července do 1. srpna. Vrací se tak po loňském přesunu na září do svého tradičního termínu, délky i struktury turnajů. Přesné počty účastníků se nyní těžko odhadují, ale věříme, že i přes složitou situaci bude účast výrazně vyšší než v loňském roce. Spoléháme především na zlepšující se situaci v Evropě.

Pro příchozí bude po celou dobu festivalu připravena zdarma prezentace a volné hraní her. Zdarma bude rovněž vstup pro diváky.

V rámci festivalu se uskuteční desítky turnajů. Nejvýznamnější z nich je velmistrovský turnaj PARDUBICE OPEN. Na jeho předběžné startovní listině jsou zatím nejvýše nasazení 3 hráči s ratingem přes 2 600. Jedná se o dvojnásobného vítěze Czech openu z minulých let – německého velmistra Nisipeana, ve Francii žijícího indického velmistra Narayanana a konečně českého velmistra Štočka – vítěze ročníku 2019. Zajímavou účast bude mít i mistrovství ČR v rapid šachu, kde se můžeme těšit, kromě výše uvedených, i na „Pardubáka" Movsesiana hájícího barvy Arménie. Podrobné informace o programu, výsledcích a novinkách najdete na adrese www.czechopen.net.

Jan Mazuch, ředitel festivalu

Tenisová Juniorka v srpnu zase pod zámkem

Od 7. do 13. srpna se opět koná tradiční tenisová událost, 94. ročník Pardubické juniorky – mistrovství ČR, který se na základě pověření ČTS bude konat na dvorcích LTC Pardubice. Juniorský turnaj se svou tradicí řadí mezi nejstarší juniorské turnaje svého druhu nejen u nás, ale i v Evropě. Vznik této jedinečné akce spadá do roku 1926, jenž se zapsal výrazným způsobem do historie turnaje a klubu, neboť se schválením Čsl.L.T. Associace se poprvé stal pořadatelem mezinárodního turnaje o mistrovství ČSR na svých 4 dvorcích v zámeckém parku Lawn-Tennis Circle Pardubice. Od této doby se turnaj, s výjimkou let 1928 a 1952, konal pouze v Pardubicích na dvorcích našeho klubu. O veliké prestiži a váze Pardubické juniorky svědčí i jména vítězů, mezi něž se řadí osobnosti, jako jsou například Jaroslav Drobný, Jan Kodeš, Tomáš Šmíd, Martina Navrátilová, Pavel Složil, Ivan Lendl, Hana Mandlíková, Miloš Mečíř, Petr Korda, Jana Novotná, Bohdan Ulihrach, Jiří Novák, Tomáš Berdych, Petra Kvitová, Jiří Veselý, Barbora Krejčíková, Karolina Muchová a další hráči, kteří mají budoucnost před sebou např. Jiří Lehečka, Jonáš Forejtek, Linda Fruhvirtová apod. Jak je vidět, mezi vítězi se nachází řada pozdějších grandslamových šampionů a také dvě singlové světové jedničky – ženská Martina Navrátilová (1972) a mužská Ivan Lendl (1976), turnajový triumf si připsal také Miloš Mečíř, olympijský vítěz mužské dvouhry z LOH 1988. Pardubickou juniorku ovládli i všichni wimbledonští vítězové ve dvouhře, kteří se narodili na českém území – Jan Kodeš, Jana Novotná a Petra Kvitová, jakož i dva poražení wimbledonští finalisté Ivan Lendl a Hana Mandlíková.

Miroslav Máslo, ředitel turnaje

Sportovní park rozhýbe město, přednášky přesouvá na zámek

V srpnu se Na Špici sportovat bude! V termínu od 7. do 15. srpna se uskuteční pátý ročník oblíbené akce Sportovní park Pardubice. Krásné prostředí na soutoku dvou řek a sportování všeho druhu jsou předpokladem příjemně strávených srpnových dní pro děti i dospělé návštěvníky.

Od loňského podzimu se v Pardubicích rušila jedna skvělá akce za druhou a jsme rádi, že naše akce se za dodržení hygienických opatření konat může. Výrazné omezení pohybu považujeme za jeden z nejhorších dopadů epidemie, obzvlášť u dětí. Věříme, že jejich nadšení do sportu bude jako každoročně během jejich pobytu u nás na stanovištích opět znát i letos v srpnu.

Za pořadatele mohu slíbit, že využijeme celou plochu parku Na Špici, včetně nového workoutového hřiště. Během devíti dnů se v parku představí kolem 60 sportovních klubů z Pardubic a blízkého okolí a sportovní trenéři udělají maximum, aby nadchli děti zrovna pro ten „jejich".

Akci tradičně zahájí hned první sportovací den 7. srpna jeden ze dvou generálních partnerů, společnost Služby města Pardubic, s programem plným zábavy i poučení s názvem Zažij město. O den později se parkem proženou gladiátoři. Závěrečný víkend bude patřit oblíbenému běhu Barvám neutečeš.

Letos se sportovní park opět spojí s pardubickým zámkem, kde bude jedno z pevných sportovních stanovišť. Kromě sportu se na krásně zrekonstruovaný zámek letos přesouvají zajímavé přednášky. Novinkou letošního ročníku budou závody koloběžek a také prezentace hasičského sportu. Hrací karty jsou již nyní k dostání v infocentru, k prodeji budou (včetně rezervovaných přes pardubické školy) i v době konání akce na pokladně při vstupu do parku.

Těšíme se na vás! Více na www.sportovnipark.cz a aktuálně na FB akce.

Pavel Stara, manažer akce

Pardubický festival vína a Pardubická vinařská noc opět na zámku

Pardubický zámek na sklonku léta bude opět patřit vínu. Již dnes se všichni návštěvníci těší na konec srpna, kdy se zámek stane centrem dobrého vína, jídla a kultury. Letošní 24. ročník je postaven na stejných základech jako rok předchozí, a tak v co největší míře využíváme venkovních prostor zámku. Vnitřní prostory budeme mít v záloze pro možnou „mokrou variantu". Festival vína začíná v pátek 27. 8. od 13 hodin, kdy si přijdou na své znalci vína, kteří si chtějí nápoj vychutnat v klidnějším prostředí.

Těm, již mají víno raději ve spojení s kulturním programem, je přímo určena Pardubická vinařská noc, která je součástí významných akcí v Pardubicích. Pardubičtí tahouni jsou velmi zajímavým počinem města, který nám okolní města závidí. Máme připraven bohatý kulturní program, jenž potrvá až do páteční půlnoci. Můžete se těšit na Sabinu Křovákovou, skupinu WAIT nebo elektroswingovou kapelu Mr. MOOS z Hradce Králové.

V sobotu 28. 8. od 12 hodin začínáme druhý den festivalu, kdy si většina návštěvníků v komorní atmosféře ochutná, co v pátek nestihla, a nebo si přicházejí vyzvednout svá nakoupená vína z úschovny, kterou pro návštěvníky zdarma provozujeme.

Doporučujeme zakoupit si vstupenky přes Wisomm, jenž sdružuje pořadatele vinařských akcí. Vyhnete se tím možným frontám v podvečerních hodinách a máte jistotu dárků pro první tisícovku návštěvníků.

Veškeré informace včetně programu, vystavovatelů a nákupu vstupenek naleznete na stránkách našeho festivalu www.pardubicky-festivalvina.cz.

Letošní počet vinařů je opět maximální a každý rok přinášíme něco zajímavého, nového až exotického. Letos bude mít návštěvník možnost ochutnat vína z Alžírska. Měl jsem možnost se s nimi osobně seznámit při degustaci a věřte, že se vyplatí tento stánek nevynechat.

Jiří Lejhanec, pořadatel akce

Informace v prázdninovém zpravodaji jsou aktuální k 28. 6. 2021.

NEJLEPŠÍ AKCE V PARDUBICICÍCH 2021

CZECH OPEN

32. ročník mezinárodního festivalu šachu a her

Enteria aréna Pardubice

15. 7.–1. 8. 2021

www.czechopen.net/cz

PARDUBICKÝ FESTIVAL VÍNA

propojení Zámku Pardubice s ochutnávkou kvalitních vín a bohatým doprovodným programem

Zámek Pardubice

27. 8.–28. 8. 2021

www.pardubickyfestival-vina.cz

ZLATÁ PŘILBA

73. ročník motocyklových plochodrážních závodů

plochodrážní stadion Svítkov

1. 10.–3. 10. 2021

www.zlataprilba.cz

PARDUBICKÁ JUNIORKA

Tenisové mistrovství České republiky juniorů

Kurty LTC Pardubice, Labská

7. 8.–13. 8. 2021

pardubickajuniorka.cz

KONĚ V AKCI

23. mezinárodní výstava o koních a lidech

Pardubické závodiště

11. 9.–12. 9. 2021

www.zavodistepardubice.cz

PODZIMNÍ MĚSTSKÉ SLAVNOSTI S OHŇOSTROJEM

tradiční multižánrový festival

Pernštýnské nám., tř. Míru a Příhrádek

8. 10.–10. 10. 2021

www.ipardubice.cz

SPORTOVNÍ PARK PARDUBICE

Pardubické sportovní léto

Park na Špici

7. 8.–15. 8. 2021

www.sportovnipark.cz

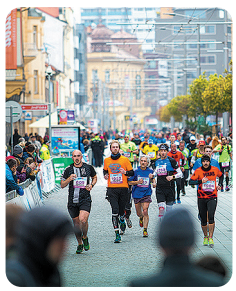

PARDUBICKÝ VINAŘSKÝ PŮLMARATÓN

Mezinárodní běžecký závod

ulice města

19. 9. 2021

www.pardubickyvinarsky-pulmaraton.cz

VELKÁ PARDUBICKÁ STEEPLECHASE SE SLAVIA POJIŠŤOVNOU

131. ročník slavného překážkového dostihu

Pardubické závodiště

10. 10. 2021

www.zavodistepardubice.cz

Pardubice

www.tahouni.eu

Toulky historií Pardubic

… ptáme se pardubického historika Františka Šebka

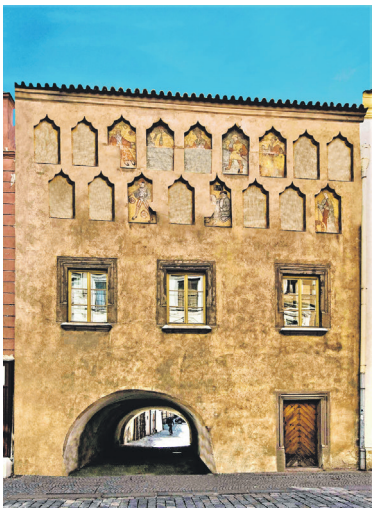

Pokus o zobrazení podoby průčelí domu čp. 11 v Pernštýnské ulici postaveného po požáru města v letech 1507–1516 (rekonstrukci provedli autor textu a fotograf V. Maryška).

V dnešních Toulkách uzavřeme delší seriál vybraných vyprávění o historii Pardubic v době Viléma z Pernštejna, jehož jubileum 500 let úmrtí si letos připomínáme.

Roku 1507 v sobotu po sv. Jakubu (tj. 31. července) postihl Pardubice obrovský požár, celé město vyhořelo. Pro pana Viléma z Pernštejna se tato katastrofa stala podnětem, aby ještě více zintenzivnil jejich proměnu. Leckteří z pohořelých obyvatel neměli sílu se poprat s nastalými těžkostmi osudu a z města utekli nebo se vyprodali, jiní se naopak dokázali postavit ke vzniklé situaci čelem a dali se do obnovy vyhořelých domů, zvláště, když se někteří z nich dočkali podpory vrchnosti. Byli i tací, kteří sem přišli, aby se chopili příležitosti zapustit v přetvářejícím se městě své kořeny. Detailně nedokážeme tento probíhající a jistě složitý proces popsat, nicméně si pro představu uveďme aspoň pár čísel.

Před požárem stálo ve městě v hradbách asi 84 domů. Z toho jich přibylo za poslední rok před požárem 15. Několik domů z tohoto souhrnného počtu už ovšem patřilo k Bělobranskému předměstí, několik usedlostí kromě toho zabral až po požáru vybudovaný Příhrádek, patřící už k areálu hradu (zámku). Podle studie Petra Vorla, zmíněné již v minulém dílu Toulek, z níž tu vycházíme, proběhla do roku 1516, tj. do osmi až devíti let po požáru, sanace nejméně 22 domů, tedy zhruba čtvrtiny těch, které tu stály předtím. Nově se ve stejném období postavilo 32 domů. Stavělo se jednak v prolukách mezi stávajícími domy (často dělením parcel) nebo se na dosud volné ploše dotvářel uliční systém města: např. Pernštýnská ulice; teprve na konci tohoto období se objevují první domy v dnešní Bartolomějské ulici a až později přišla řada na Kostelní ulici. Uvedeným rokem 1516 také proměna Pardubic po požáru neskončila, pokračovala zřejmě až do dvacátých let.

Důležité je též zjištění, že některé domy postavil pan Vilém zcela na svůj náklad a daroval je několika svým úředníkům nebo měšťanům – řemeslníkům, na nichž mu zvlášť záleželo. Jiné domy postavené rovněž za jeho peníze, prodal vybraným měšťanům na přiměřené mnohaleté splátky. Konečně některým měšťanům, kteří stavěli ve vlastní režii, půjčil peníze nebo jim poskytl jinou materiální pomoc, kterou majitelé těchto nemovitostí spláceli postupně v ročních splátkách. Historikové, kteří se touto problematikou podrobněji zabývali, shodně uvádějí, že přímá zainteresovanost pana Vilém z Pernštejna na přestavbě nebo výstavbě domů v některé ze zde uvedených forem se týkala celkem asi dvou třetin domů ve městě. Tím se mu podařilo poměrně účinně ovlivňovat z větší části sociálně ekonomickou skladbu zdejších měšťanů (víme, že měl např. zájem o zdatné soukeníky aj.). Především ale mohl tímto způsobem vnutit rozhodující většině na něm finančně závislých stavebníků vnější podobu domů, zvláště jejich průčelí. Ta musela splňovat požadavek náležité reprezentativnosti, jak ji s Vilémovým souhlasem vymysleli stavitelé v jeho službách. Všichni příchozí si měli uvědomit, že vstoupili do rezidenčního města pánů z Pernštejna, předních velmožů v zemi. Ostatně i na zámek se dalo dojít (dojet) jenom přes město. Na návštěvníky měla působit především zdobnost fasád. V Pardubicích proto také mj. nenajdete v řadě tehdejších měst obvyklá podloubí.

Kamenné a jednopatrové domy na náměstí a v ulicích, které vedly k zámku (ty jsou také na rozdíl od ostatních ulic patřičně široké!), měly v průčelí sedlové střechy zakryté vyzděnou stěnou (domovním štítem), která u všech domů na sebe navazovala v souvislé horizontální linii. Byl to prvek, který připomínal v renesanci potom hojně užívanou atiku. Ostatní složky výzdoby pardubických domů ovšem stále ještě pevně stály v architektonických principech pozdní gotiky. Pohybujeme se v období, kdy pozdní gotiku postupně (!) začínala nahrazovat raná renesance. Pan Vilém byl z pohledu estetického cítění, jak míní historikové umění, spíše konzervativní, což ale neplatí o jeho povaze jako hospodáře a politika. Zde naopak vynikal svou progresivitou nad jinými současníky. Pokud jde o renesanční umění, do Pardubic pronikalo za pana Viléma zatím jen po malých krůčcích na sklonku jeho života (např. vstupní portál kostela sv. Bartoloměje z roku 1519). Naplno tu potom vykvetlo až za Vilémových synů Vojtěcha (v Pardubicích 1521-1534) a Jana z Pernštejna (1534-1548).

Vraťme se k podobě průčelí pardubických domů přestavovaných a stavěných po požáru 1507. Stěna, která zakrývala sedlovou střechu nad prvním patrem, měla vyzděné výklenky, jež měly v jednotlivých částech náměstí a ulic různé tvary. Všechny vyplnila nástěnná malba s figurálními motivy. Jak se měnily tvary výklenků, měla i jejich figurální výzdoba různé náměty. Například na domech čp. 11 a 12 v Pernštýnské ulici (možná i na dalších) byly ve výklencích uspořádaných tam ve dvou řadách namalovány postavy symbolizující dobré a špatné vlastnosti (ctnosti a nectnosti). V Zámecké ulici a v části Pernštýnské ulice zase vidíme ve výklencích postavy vyjadřující jakési vizitky majitelů domů, místních celebrit. Na pardubických domovních štítech tak vzniklo divukrásné a jistě působivé leporelo. Dnes se dochovalo jen ve fragmentech na několika domech, o to jsou tato svědectví vzácnější a zasluhují veškerou dostupnou péči o ně (!). Okenní otvory všech domů měly typizovaná ostění s profilací prutů protínajících se v rozích. Kamenická pernštejnská huť dodávala stavebníkům i typizované vstupní portály (jeden se dochoval u čp. 15 v Pernštýnské ulici).

Vilém z Pernštejna se snažil podpořit i hospodaření města a fungování městské rady. V tomto duchu vydal mezi lety 1509 až 1512 Pardubicím několik důležitých privilegií. Vzdal se ve prospěch města cla vybíraného na labském mostu, poplatků z prodeje soli, poplatků vybíraných při konání trhů, vzdal se monopolu na šenkování vína, a naopak nadal město monopolem prodeje v Pardubicích uvařeného piva do 22 vesnic na panství. Do roku 1509 jako projev křesťanského milosrdenství založil na konci předměstí špitál a u něho kostel sv. Jana Křtitele. K němu přeložil od farního kostela Zvěstování P. Marie (kostel na Komenského nám.) hřbitov, jemuž bylo v rostoucím městě v hradbách již těsno. Měšťané se neobešli bez doplňkového hospodaření na zemědělské půdě. Její nedostatek výrazně limitoval růst města, proto se pan Vilém ve prospěch měšťanů vzdal rozsáhlých pozemků, jimiž byl odedávna obdařen panský dvůr na Vystrkově. Zároveň převedl většinu robotních povinností a naturální dávky vyžadované dosud od obyvatel města (poddaných) na mírné stálé peněžité platy.

Za vyvrcholení normativní činnosti Viléma z Pernštejna ve vztahu k Pardubicím lze považovat vydání městského zřízení z června 1512 a na ně navazujícího obsáhlého městského řádu. Jedno z důležitých ustanovení tohoto dokumentu se dotýká úpravy církevní správy. Městské radě totiž postoupil právo vybírat si dle vlastní volby správce fary. Tuto ne zcela obvyklou svobodu udělenou kališnické většině obyvatel kompenzoval pan Vilém tím, že nechal ve městě postavit kostel sv. Bartoloměje a při něm založil klášter minoritů. Tím zde zajistil katolickou bohoslužbu, nezbytnou pro část sem přišlých obyvatel z jiných končin nastálo nebo dočasně za prací. Ukázal tím také mj. další vzácný rys své osobnosti, mimořádnou náboženskou toleranci. Stavbou kostela sv. Bartoloměje také pan Vilém myslel na založení pernštejnské rodové hrobky, asi pro předpokládanou českou větev rodu. Sám se totiž jako rodilý Moravan nechal pohřbít v tradiční rodové hrobce v moravském Doubravníku.

Celá velkorysá a doslova zakladatelská činnost pana Viléma z Pernštejna zanechala v dějinách našeho města hlubokou a výraznou stopu, jen s máločím srovnatelnou. Neměla by zmizet z našich myslí ani poté, co utichnou letošní ve velkém stylu po celém kraji organizované akce, motivované jubileem jeho úmrtí.

František Šebek